

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Diplomová práce byla napsána na téma: „Projekt zvyšování konkurenceschopnosti SOŠ a SOU Slavičín, vytvoření programu Rozvoj lidských zdrojů z prostředků EU. Jejím obsahem je návrh na zavedení programu Další profesní vzdělávání do podmínek SOŠ a SOU Slavičín.

V úvodu jsem definovala aktuální projektové příležitosti spolu s ideou a hypotézou projektového řešení a konfrontací literárních pramenů. Vytvořený projekt se opírá o analýzy situace v ČR, Zlínského kraje a výsledky dotazníků na SOŠ a SOU Slavičín.

Samotný projekt je zaměřen na aplikaci celoživotního vzdělávání jako dlouhodobý projekt, který by měl odpovídat potřebám znalostní společnosti. Jeho rozpracování je věnována projektová část diplomové práce.

Zavedení programu Další profesní vzdělávání pomůže zvýšit konkurenceschopnost SOŠ a SOU Slavičín v dnešních podmínkách očekávaného nedostatečného počtu studentů.

Abstrakt ve světovém jazyce

The diploma thesis has been written about the subject: „Project of increasing competitive SOŠ and SOU Slavičín, if will be produce program Human Resource from the Sources European Union. It's included the project on implementation the program Next profession education on condidions in SOŠ and SOU Slavičín.

In introduction I defined the actually project opportunity with the project idea and hypothesis method of solution and confrontation literature sources. The project has been construct on the analysis situation in Czech republic, Zlin area and results of questionnaires on SOŠ and SOU Slavičín.

All project has been adressed on application Lifelong education as a long-term project, which would be responding with needs of knowlege society. Project part of diploma thessis is include his elaboration.

If the program Next profession education is aplicated it's assist in increasing competitive on SOŠ and SOU Slavičín in nowadays conditions awaitng of absence students number.

Děkuji Ing. Kateřině Hrazdilové Bočkové, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky ke zpracování diplomové práce.

Prohlašuji, že jsem na celé diplomové práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala.

Ve Zlíně, 05. 05. 2005

.....

jméno diplomanta

OBSAH

OBSAH	6
ÚVOD.....	9
I. TEORETICKÁ ČÁST	11
1 AKTUÁLNÍ ROJEKTOVÉ PŘÍLEŽITOSTI.....	12
1.1 POPIS ORGANIZACE	12
1.2 PROJEKTOVÉ PŘÍLEŽITOSTI.....	13
2 IDEA PROJEKTOVÉHO ŘEŠENÍ	14
3 HYPOTÉZA.....	15
4 KONFRONTACE HYPOTÉZY	16
5 KONFRONTACE IDEJE, HYPOTÉZY A LITERÁRNÍCH PRAMENŮ	17
5.1 HOSPODAŘENÍ ŠKOLY JAKO PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	17
5.1.1 Právní subjektivita.....	18
5.2 JAK MŮŽE ČESKÉ ŠKOLSTVÍ VYUŽÍT EVROPSKÝCH PENĚŽ	19
5.2.1 Evropský sociální fond.....	20
5.2.2 Operační program rozvoj lidských zdrojů.....	21
5.2.3 Celoživotní učení	22
5.3 JAK JEDNODUŠE K FINANCÍM ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ	23
5.4 GRANTOVÉ SCHÉMA ROZVOJ KAPACIT DALŠÍHO PROFESNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ – ZAMĚŘENÍ.....	24
5.4.1 Cíle grantového schématu	24
5.4.2 Struktura grantového schématu a typy podporovaných činností	25
5.4.3 Oprávněný okruh žadatelů	26
5.4.4 Základní podmínky přijatelnosti projektů	26
5.4.5 Finanční podmínky grantového schématu	27
5.5 ROZPOČET PROJEKTU	27
5.5.1 Uznatelné výdaje projektu.....	28
6 DEFINICE PROJEKTU.....	30
6.1 PLÁNOVÁNÍ PROJEKTU	31
6.2 PRŮBĚH PROJEKTU	32
6.3 ŘÍZENÍ PROJEKTU	34
6.4 PLÁNOVÁNÍ ROZPOČTU	34
6.5 DOKONČENÍ PROJEKTU	35
7 STUDIE PROVEDITELNOSTI	37
7.1 ÚVODNÍ STUDIE PROVEDITELNOSTI	38
7.2 INFORMAČNÍ ZÁKLADNA STUDIE PROVEDITELNOSTI	38
7.3 NEPŘEDVÍDATELNÉ VLIVY PŮSOBÍCÍ NA PŘESNOST DATOVÉ INFORMAČNÍ ZÁKLADNY	39

7.4	NÁKLADY NA VYPRACOVÁNÍ STUDIE PROVEDITELNOSTI.....	39
7.5	SOUHRNNÝ PŘEHLED VÝSLEDKŮ STUDIE	40
II.	PRAKTICKÁ ČÁST	41
8	ANALÝZA EKONOMICKÉ A SOCIÁLNÍ SITUACE ČESKÉ REPUBLIKY A SOŠ A SOU SLAVIČÍN V OBLASTI ROZVOJE LIDSKÝCH ZDROJŮ	42
8.1	DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A MIGRACE	42
8.2	KVALIFIKAČNÍ STRUKTURA POPULACE.....	44
8.3	SEKTOROVÁ ZAMĚSTNANOST	45
8.4	VÝVOJ NEZAMĚSTNANOSTI	46
8.5	ZNEVÝHODNĚNÉ SKUPINY	47
8.6	ROZVOJ CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ	48
8.7	DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	49
8.8	ANALÝZA SOŠ A SOU V RÁMCI PROGRAMU DALŠÍ PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	50
8.8.1	Dotazník pro žáky vycházejících ročníků	50
9	VÝSLEDKY PRŮZKUMU BUDOUCÍ POPTÁVKY PO PRACOVNÍCH SILÁCH.....	54
10	SWOT ANALÝZA OP RLZ.....	56
11	NÁVRH PROJEKTU ROZVOJE DALŠÍHO PROFESNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	58
11.1	HORIZONTÁLNÍ TÉMATA V PRIORITY 3	59
11.2	UPŘESŇUJÍCÍ ÚDAJE PROJEKTU	60
11.2.1	Využití projektu	61
11.2.2	Zdůvodnění projektu	61
11.2.3	Matice relevance	62
11.2.4	Zjištění poptávky.....	63
11.3	SPECIFIKACE JEDNOTLIVÝCH UČEBNÍCH OBORŮ	65
11.4	UDRŽITELNOST PROJEKTU V DALŠÍCH LETECH	66
11.5	RIZIKO.....	67
11.6	PLÁNOVÁNÍ PROJEKTU	69
11.6.1	WBS	69
11.7	ANALÝZA NOSITELŮ OPRÁVNĚNÝCH ZÁJMŮ	72
11.7.1	Matice moci a zájmu	74
11.7.2	Matice moci a dynamismu	74
11.7.3	Matice zodpovědnosti	75
11.8	FINANČNÍ PLÁN	75
11.8.1	Komentář k jednotlivým nákladům.....	76
11.8.2	Rozpočet projektu	77
11.8.3	Hodnocení projektu z pohledu analýzy investic	80
11.9	VÝSLEDEK PROJEKTU	82

ZÁVĚR.....	83
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	85
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	87
SEZNAM OBRÁZKŮ	88
SEZNAM TABULEK.....	89
SEZNAM PŘÍLOH.....	90

ÚVOD

Problematika financování školství je v dnešní době velmi diskutovaným tématem, a to zejména s ohledem na současný demografický vývoj. Spousta středních škol a středních odborných učilišť se chystá sloučit s ostatními a některým dokonce hrozí zánik. Mezi jednotlivými školami nyní panuje tvrdý konkurenční boj. Jejich cílem je získat co nejvíce žáků a tím pochopitelně finanční prostředky.

Další alternativou pro zabezpečení financí jsou prostředky z fondů Evropské unie, které školy ještě zdaleka nevyužívají v dostatečné výši. Vstup do Evropské unie nám umožnil řadu příležitostí. Jednou z příležitostí je možnost využívat finanční prostředky z tzv. strukturálních fondů. Už řadu let mohou i subjekty České republiky vstupovat do komunitárních programů (např. Leonardo da Vinci, Socrates). Cílem poskytování prostředků z fondů EU je přispívat k e snižování regionálních rozdílů, podporovat méně rozvinuté regiony a regiony čelící vážným problémům (jako jsou vysoká míra nezaměstnanosti, řídké osídlení), investovat do infrastruktury i lidských zdrojů a podporovat podnikatelské prostředí. Pro oblast rozvoje vzdělávání je nevýznamnější Evropský sociální fond, který soustřeďuje svůj hlavní zájem na rozvoj lidských zdrojů, na podporu zaměstnanosti, trhu práce a opatření bojujících proti nezaměstnanosti.

Čerpání finančních prostředků na vzdělávací politiku nemá formu přerozdělování z evropského rozpočtu, ale formu financování projektů z příslušných fondů a programů. Jinými slovy jediná možnost, jak získat evropské prostředky pro rozvoj lidských zdrojů je realizovat projekt.

Dnešní stav je bohužel takový, že zdrcující většina subjektů, které rozdělují veřejnou podporu vypisuje své programy financování podle vlastních pravidel. Programy jednotlivých ministerstev a ostatních fondů se vzájemně liší natolik, že prakticky není možné hovořit o principech, které je pojí. U některých programů je uvedena kontaktní osoba, které můžeme adresovat dotazy (závaznost odpovědí není nijak upravena). Žadatelé často nejsou schopni vlastními prostředky žádost připravit – zpravidla nerozumějí metodikám, jako je logický rámec, studie proveditelnosti či analýza nákladů a přínosů.

Diplomová práce se tedy v úvodu zabývá problematikou sestavování projektů. Na tuto část hned navazují možnosti získání finančních prostředků – tedy dosažitelné zdroje. Závěrem je pozornost zaměřena na konkrétní realizovatelný projekt, který by měl pomoci k finančním prostředkům škole, na kterou je tento diplomový projekt zpracován.

Základním informačním zdrojem diplomové práce je odborná literatura, časopisy, internetové zdroje a dále podklady poskytnuté mi školou včetně odborných konzultací se zde kompetentními pracovníky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 AKTUÁLNÍ ROJEKTOVÉ PŘÍLEŽITOSTI

1.1 Popis organizace

- Název školy, sídlo, odloučená pracoviště.

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Slavičín

Divnice 119, 763 21 Slavičín

- Zřizovatel, adresa zřizovatele.

Zlínský kraj

Tř. T. Bati 3792

760 01 Zlín

- Datum zřízení (založení) školy, datum zařazení do sítě, poslední aktualizace v síti.

Datum zřízení školy: 1.9.1967

Datum zařazení do sítě: 20.6.1996, č.j. 16532/96-74-99 ze dne 20.6.1996

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště ve Slavičíně je školou s bohatou tradicí ve vzdělávání a výchově mladých lidí. V polovině šedesátých let navázala škola na tradici učňovského školství. Učňovská škola byla zřízena v roce 1912. Poněvadž šlo o provizorní a nevyhovující prostředí, bylo rozhodnuto vystavět v několika etapách nové odborné učiliště v těsné blízkosti mateřského podniku - Vlárských strojírén Slavičín. Škola připravovala žáky ve studijních a učebních oborech se strojírenským zaměřením. Od roku 1991 je škola samostatným právním subjektem jako státní příspěvková organizace. V areálu SOU byla zřízena v roce 1991 rodinná škola a v roce 1992 gymnázium. Od roku 1993 byla struktura učebních oborů rozšířena o nové učební obory řemesel a služeb. V souvislosti s optimalizací sítě středních škol došlo v r. 1997 ke sloučení rodinné školy a středního odborného učiliště do jednoho subjektu: Od 1.9.1999 byla sloučena ISS Štítná nad Vlárí s SOU a RŠ Slavičín. Vznikla tak Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Slavičín.

Hlavním cílem SOŠ a SOU Slavičín je připravovat mládež regionu Jižního Valašska po stránce teoretické i praktické pro výkon zvoleného povolání, bez větších nároků na

dojíždění či ubytování. Velký důraz klade škola i na vzdělávání dospělých formou studia při zaměstnání, rekvalifikačních kurzů, především ve svářečské škole, kurzů výpočetní techniky aj. V dalších letech chce škola udržet obory SOŠ a SOU při preferenci oborů strojírenských, elektrotechnických, řemesel a služeb. Prioritou je výměna podlahy v tělocvičně, vybavení dílen stroji, zařízením a učebními pomůckami, u strojů a zařízení je prioritou zakoupení CNC frézky a výměna počítačů. [8]

1.2 Projektové příležitosti

Projektových příležitostí existuje pro školu velká spousta, důležité však je vybrat ten nejdůležitější, na který pak škola zaměří své úsilí. První projektovou příležitostí pro školu je účast na programu výměny žáků se zahraničními školami. Není ovšem podmínkou pouze účast žáků, ale také možnost stáže učitelů, kteří by tak mohli získat zkušenosti s výukou ze zahraničí. Tento projekt by škole umožnil jak získání určité prestiže, která zároveň pomůže při náboru žáků, tak získání určitých finančních prostředků. Tyto finanční prostředky pak škola může dále použít na zlepšení vybavení školy, případně zabezpečení právě potřebných činností vyžadující finanční prostředky.

Vzhledem k narůstajícímu počtu žáků s vývojovými poruchami, je další projektovou příležitostí sestavení projektu začlenění těchto žáků do výukových programů. K těmto žákům je potřeba přistupovat individuálně, takže to vyžaduje více úsilí a rovněž využití speciálních pomůcek, které by škola mohla nakoupit právě z prostředků financí EU.

Dále se nabízí projektová příležitost v oblasti celoživotního vzdělávání. Vzhledem k tomu, že v tomto regionu panuje vyšší nezaměstnanost, jsou zapotřebí různé rekvalifikace a další vyučování i pro pracující občany nebo ty, kteří hledají na trhu své uplatnění. Příležitostí proto je uspořádání takovýchto kursů, případně vyučování, které bude rozšiřovat pracujícím občanům vědomosti a občanům hledající zaměstnání pomůže najít pracovní místo. Nesmíme ovšem opomenout i současné vyučování, které by mohlo využít prostředků z fondů EU na zkvalitnění výuky, nakoupení vyučovacích pomůcek, případně doplňkové vzdělávání učitelů.

2 IDEA PROJEKTOVÉHO ŘEŠENÍ

Pomocí finančních prostředků z Evropského sociálního fondu škola může zavést celoživotní vzdělávání, tedy vzdělávání i pro pracující, případně hledající uplatnění. Vzhledem ke stále přibývajícimu počtu žáků s vývojovými poruchami může škola využívat takové pomůcky a takovou formu výuky, která bude naplno přizpůsobena těmto žákům. Velkou předností pro školu je také využití mobility studentů v rámci výměny žáků a tím rozvoj cizích jazyků.

Vzhledem k tomu, že zatím nelze využívat více prostředků najednou, je pro školu prioritní systém celoživotního vzdělávání, který může pomoci regionu při řešení nezaměstnanosti, případně nedostatku některých žádaných povolání.

3 HYPOTÉZA

Na základě vytvoření systému dalšího vzdělávání a zkvalitnění výuky škola může zvýšit konkurenceschopnost v daném regionu a zároveň umožní rozvoj regionu, což jí dává možnost získání finančních prostředků z Evropské unie.

4 KONFRONTACE HYPOTÉZY

Cílem konfrontace ideje a hypotézy je nalezení řešení a zpracování projektu Rozvoj lidských zdrojů v SOŠ a SOU Slavičín za účelem rozvoje dalších možností vzdělávání a rovněž získání finančních prostředků plynoucích z tohoto programu.

Cílem je zpracování projektu, který by byl použitelný na příští školní rok včetně zajištění realizace.

5 KONFRONTACE IDEJE, HYPOTÉZY A LITERÁRNÍCH PRAMENŮ

Problematika financování škol je v poslední době velmi aktuální. Jedním z důvodů je, že se školy snaží v rámci svých možností hledat odpovědi na otázky týkající se úspor v hlavní činnosti a získání dalších případných finančních zdrojů pro jejich rozvoj. Je zřejmé, že oblast ekonomická je pro rozvoj společnosti bezpochyby stejně důležitá jako vzdělávací.

5.1 Hospodaření školy jako příspěvkové organizace

„Příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými hlavní činností a s peněžními prostředky přijatými ze státního rozpočtu v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem. Dále příspěvková organizace hospodaří s prostředky svých fondů, s prostředky získanými jinou činností, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob a s peněžními prostředky poskytnutými ze zahraničí. Hlavní činností je činnost vymezená zřizovateli příspěvkové organizace zvláštním zákonem a vykonávaná příspěvkovou organizací.“ [4, §53]

Hospodaření příspěvkové organizace se řídí jejím rozpočtem, který po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu nebo stanovení odvodu do státního rozpočtu musí být sestaven jako vyrovnaný. Rozpočet příspěvkové organizace zahrnuje pouze náklady a výnosy související jen s jí poskytovanými službami, které jsou předmětem její hlavní činnosti. Při sestavení rozpočtu nákladů a výnosů se použití prostředků rezervního fondu podle § 57 odst. 2, 218/2000 Sb. a peněžních prostředků poskytnutých ze zahraničí v průběhu roku vždy rozpočtuje.

Příspěvková organizace je povinna plnit určené úkoly nejehospodárnějším způsobem a dodržet stanovené finanční vztahy ke státnímu rozpočtu. Peněžní prostředky, kterými disponuje, může používat jen k účelům, na které jsou určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a na krytí opatření nutných k zabezpečení narušeného chodu organizace. Úhrady, ke kterým se příspěvková organizace v běžném roce zaváže, nesmí překročit její rozpočet na tento rok.

„Jestliže skutečná výše nákladů a výnosů v průběhu rozpočtového roku neodpovídá jejich rozpočtované výši a je předpoklad, že může být zhoršen rozpočtovaný hospodářský výsledek, je příspěvková organizace povinná učinit opatření, která zajistí jeho vyrovnání. Příspěvková organizace je povinná do 3 pracovních dnů po připsání částky na její účet odvést do státního rozpočtu příjmy z prodeje a pronájmu nemovitého majetku České republiky, se kterým hospodáří. Výjimka jsou příjmy z prodeje nemovitého majetku, které příspěvková organizace nabyla darem nebo děděním.“ [4, §53]

5.1.1 Právní subjektivita

Od roku 1990 mohou školy v ČR dle zákona č. 564/1990 Sb., žádat o udělení právní subjektivity. Do jisté míry je to zlomový bod a lze říci, že i jedna z nejpodstatnějších změn v polistopadové transformaci školství. Právní subjektivita umožňuje školám svobodněji se rozhodovat, ale také na ně klade vysoké nároky, zejména pak na ředitele.

Právní subjektivita je právo škol rozhodovat o ekonomických otázkách samostatně. Legislativní forma uznání autonomie školy činí školu právnickou osobou, jež vystupuje ve svých vztazích vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Škola odpovídá za efektivní využívání finančních prostředků, včetně mzdových, za personální agendu a za dodržování vzdělávacího programu. Ředitel by měl mít promyšlený vlastní projekt existence školy v nových podmínkách. Měl by také mít jasnou představu o personálních a mzdových otázkách tak, aby mohl co nejlépe zabezpečit chod školy jako samostatného právního subjektu.

V současné době mají v ČR právní subjektivitu všechny střední školy a některé základní školy a předškolní zařízení.

5.2 Jak může české školství využít evropských peněz

Po vstupu České republiky do Evropské unie se naší zemi naskytla mnohem větší možnost čerpání financí, a to formou „strukturálních fondů Evropské unie“. Dosud šlo čerpat finanční prostředky z tzv. předvstupní pomoci (programy PHARE, SAPARD, ISPA).

Od svého vzniku mělo Evropské hospodářské společenství jasnou představu o významu vzdělávání a odborné přípravy a jejich vlivu na hospodářskou integritu. Lidské zdroje představují v tomto pojetí významný potenciál ekonomiky, vyšší vzdělání je navíc nespornou komparativní výhodou pro volný pohyb osob. Od té doby se role vzdělávání v EU mnohonásobně zvětšila a rozšiřuje se i nadále. Vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů stojí dnes v centru pozornosti, příkladem širokého pojetí může být i koncepce celoživotního učení (Life-long learning). Oblast vzdělávání nepatří do společných politik EU, má statut tzv. doplňující politiky. To znamená, že aktivita EU je omezena na podporu členských států. Podstata úsilí EU ve vzdělávání spočívá v systematické a rozsáhlé finanční podpoře jednotlivých zemí a regionů. Finanční podpora se odehrává na základě společně přijatých cílů a prostřednictvím strukturálních fondů a zakládáním komunitárních programů. [7]

Cíle vzdělávací politiky stanovují společně členské země EU a doposud byly vyhlašovány v řadě různých typů dokumentů. K naplnění těchto cílů byly již v počátcích existence EU vytvořeny příslušné nástroje. Nejstarším nástrojem je Evropský sociální fond (ESF), hlavní a největší Evropský fond pro potřeby lidských zdrojů. ESF se později spolu s dalšími třemi fondy stal součástí tzv. strukturálních fondů. Vedle strukturálních fondů vznikly i tzv. komunitární programy, které jsou zacíleny více na evropský rozměr a mezinárodní spolupráci v oblasti vzdělávání.

Všechny tyto nástroje pomáhají v cyklu tzv. programových období, která jsou šestiletá. Nyní se nacházíme v programovém období 2000 – 2006. Pro každé období jsou Evropskou komisí vypsána specifická pravidla, cíle a priority. [7]

5.2.1 Evropský sociální fond

ESF jako hlavní nástroj finanční podpory oblasti lidských zdrojů v EU zajišťuje systematickou podporu těch aktivit členských států, které směřují ke zlepšení perspektiv lidí při hledání práce a získávání požadovaných kvalifikací. ESF se snaží podporovat zaměstnanost, podnikání, rovné příležitosti a investuje do lidských zdrojů. V programovém období 2000 – 2006 je cílem číslo jedna podpora regionů, jejich rozvoj zaostává. Regiony jsou posuzovány podle HDP na obyvatele. V Regionech s nižším HDP než 75 % průměru Evropského společenství mohou strukturální fondy poskytnout až 75 % celkových nákladů na přijatá opatření. V případě České republiky se to týká všech regionů vyjma Prahy.[7]

Seznam operačních programů České republiky:

1. Společný Regionální Operační Program (SROP)
2. Operační program Průmysl a Podnikání (OPPP)
3. Operační program Infrastruktura (OPI)
4. Operační program Rozvoj Lidských Zdrojů (OP RLZ)
5. Operační program Rozvoj Venkova a Multifunkčního Zemědělství (OP RVMZ)

Výše zmíněné oblasti podpory jsou v programových dokumentech děleny na „priority“ a „opatření“. Zjednodušeně lze tedy říci, že peníze ze strukturálních fondů EU se čerpají právě přes výše zmíněné operační programy. [6]

O podrobnějších částech programů rozhodují státní orgány, Evropská komise je o nich informována. Po schválení prováděcích dokumentů mohou úřady začít s realizací projektů podle vlastních operačních postupů (výzva k předložení projektového návrhu, výzva k podání přihlášek do výběrového řízení, atd.)

Na pomoc školám je zaměřen Operační program rozvoje lidských zdrojů a Jednotný programový dokument Cíl 3 Praha, které slouží k investicím do lidských zdrojů. Prostředky k investicím do infrastruktury lze získat ze Společného regionálního operačního programu, kam se školy mohou přihlásit. Řídícím orgánem Společného regionálního

operačního programu je Ministerstvo pro místní rozvoj. Pro toto období však nelze kombinovat financování projektových záměrů projektů z více operačních programů.[7]

5.2.2 Operační program rozvoj lidských zdrojů

OP RLZ byl vypracován ve vazbě na Národní rozvojový plán České republiky, který vymezuje priority České republiky v rámci Cíle 1 pro podporu ze strukturálních fondů EU, Referenční rámec politiky pro podporu lidských zdrojů v ČR a ve vazbě na Společné hodnocení priorit politiky zaměstnanosti ČR. Vláda ČR přijala pro zkrácené realizační období (2004-2006) doporučení Evropské komise, aby sektorové operační programy byly spolufinancovány vždy pouze z jednoho ze strukturálních fondů EU. OP RLZ bude proto spolufinancován pouze z Evropského sociálního fondu. [9]

Cílem je dosáhnout vysoké a stabilní úrovně zaměstnanosti založené na kvalifikované a flexibilní pracovní síle a snížení počtu osob ohrožených sociálním vyloučením. Podpora v této oblasti se zaměří na aktivní politiky zaměstnanosti směřující k řešení problémů nezaměstnanosti. Příklad ze strukturálních fondů na tuto prioritní osu bude tvořit asi 27,2 % z celkového rozpočtu strukturálních fondů pro RPS.[6]

Operační program Rozvoj lidských zdrojů v sobě zahrnuje oblasti počátečního a dalšího vzdělávání, včetně aktivní politiky zaměstnanosti a podpory podnikání. Podle těchto oblastí je celý program rozdělen na tzv. priority. Školám a školským zařízením je určena priorita tři – Rozvoj celoživotního učení, která se dále člení na:

- opatření 3. 1 – Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních a rozvoj podpůrných systémů vzdělávání,
- opatření 3. 2 – Podpora terciálního vzdělávání, výzkumu a vývoje,
- opatření 3. 3 – Rozvoj dalšího profesního vzdělávání.

Realizaci celého Operačního programu řídí Ministerstvo práce a sociálních věcí, je tzv. řídícím orgánem a zároveň má na starosti opatření 3. 3 – Rozvoj dalšího profesního vzdělávání.[7]

Klíčové příležitosti:

- rozvoj aktivní politiky zaměstnanosti a zavedení programů pro zvýšení pracovních příležitostí znevýhodněných skupin na trhu práce;
- rozvoj odborného vzdělávání v souladu s principy odborného vzdělávání pro evropský trh práce;
- realizace celoživotního učení jako záruky trvalého rozvoje každého jedince a realizace odpovídajících změn ve struktuře, obsahu a formě počátečního a dalšího vzdělávání;
- rozvoj podmínek pro podnikání, posílení flexibility zaměstnanců a zaměstnavatelů zajišťující růst konkurenceschopnosti podniků i ekonomiky;
- rozšíření přístupu ke vzdělávání a k pracovním příležitostem pro znevýhodněné skupiny ohrožené sociální exkluzí;
- integrace vědeckých, vzdělávacích a výrobních kapacit ke zvýšení inovačních aktivit;
- proces reformy veřejné správy podporující naplňování principu subsidiarity v národních politikách. [9]

Do procesu přípravy a vypracování Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů byla zapojena řada subjektů. Z tohoto důvodu byla založena Pracovní skupina pro přípravu programových dokumentů na využívání strukturálních fondů, kterou tvoří zástupci jednotlivých resortů, regionů, nestátních neziskových organizací a sociálních partnerů. Veškeré materiály byly všem partnerům poskytovány k vyjádření a jednotlivé etapy přípravy OP RLZ byly završeny diskusí nad výstupy v rámci Pracovní skupiny. OP RLZ byl zveřejněn na internetových stránkách v rámci procesu veřejného projednávání. [9]

5.2.3 Celoživotní učení

Tato priorita je jednou z hlavních priorit operačního programu Rozvoj lidských zdrojů. Jedná se zároveň o horizontální prioritu, jejíž realizace přispívá k naplnění všech ostatních cílů programu. Rozvoj celoživotního učení pokrývá celou oblast vzdělávání. Priorita proto podpoří rozvoj odborných kapacit učitelů a přednášejících, včetně jejich prvotního

vzdělávání i doškolovacích kurzů. Cílovými skupinami budou žáci a studenti základních, středních, vyšších odborných škol, učitelé a další pedagogičtí pracovníci, nestátní neziskové organizace a sociální partneři. Program bude posilovat další rozvoj terciálního vzdělávání zkvalitňováním učebních osnov institucí vyššího vzdělávání, jejich modulární strukturou a větší vertikální i horizontální mobilitou mezi studijními obory. Budování funkčního partnerství mezi institucemi vyššího vzdělávání a subjekty, které stojí mimo vzdělávací systém (podniky, organizace atd.), se stane dalším centrem pozornosti. Vzhledem k tomu, že výzkum a vývoj je úzce napojen na terciární sektor, tato priorita rovněž podpoří aktivity rozvoje lidských zdrojů v takových oblastech, jako je např. podpora dalšího vzdělávání a rozvoj kvalifikace výzkumných pracovníků a vědců. [5]

5.3 Jak jednoduše k financím ze strukturálních fondů

1. Subjekt, který žádá o finance ze strukturálních fondů EU, musí nejprve vytvořit projektový záměr. V něm definuje problém, který se rozhodl řešit. Definování problému je ovšem pouze první fází.
2. Je nutné podřadit řešenou problematiku pod některý programový dokument, respektive pod jeho prioritu a opatření. Obecně lze říci, že programový dokument je pro žadatele o finance ze strukturálních fondů „kuchařkou“. V ní nalezne zejména následující informace:
 - na jaký typ projektů může žádat o finanční podporu z fondů EU
 - kolik může na projekt maximálně získat spolufinancování z fondů EU
 - specifikaci kdo může žádat,
 - apod. [6]

Projekt musí bezpodmínečně naplňovat některou prioritu a opatření, protože pouze na ně je navázán určitý „balík“ financí z fondů EU. Jiným způsobem finance ze strukturálních fondů čerpat nelze. Je nutné dobře prostudovat programové dokumenty a jejich dodatky. Jen z nich lze zjistit, zda projekt je financovatelný z fondů EU.

3. Projektový záměr již má téměř definitivní podobu. Je třeba vyčkat na výzvu k předkládání projektů. POZOR: Výzva může ještě obsahovat mírné, avšak ne

zásadní změny podmínek. Pro operační program SROP bude výzva zveřejněna na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj, krajských úřadů, na oficiálních stránkách „strukturální fondy“ a v regionálním tisku. Výzva bude obsahovat číslo výzvy, název programu výčet jednotlivých opatření, místo předkládání projektů (adresa, kontaktní pracovníci a jejich telefonní čísla). [6]

5.4 Grantové schéma Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání – zaměření

Operační program: OP RLZ

Priorita: 3. Rozvoj celoživotního učení

Opatření: 3.3 Rozvoj dalšího profesního vzdělávání

Název grantového schématu: Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání

5.4.1 Cíle grantového schématu

Grantové schéma by mělo umožnit vznik projektů, které zajistí fungování široké nabídky dalšího profesního vzdělávání na území Zlínského kraje.

Specifické cíle:

- Rozvoj vzdělávací nabídky dalšího profesního vzdělávání (nové programy, distanční formy vzdělávání, e-learning, zdokonalení anticipace potřeb zaměstnavatelů).
- Zvýšení odborné a pedagogické způsobilosti lektorů, konzultantů, učitelů, metodických a řídicích pracovníků působících ve sféře dalšího profesního vzdělávání.
- Zlepšit přístup k informacím, orientaci v nabídce a kvalitu služeb dalšího profesního vzdělávání, rozvoj výzkumu a vývoje metodologie vzdělávání dospělých včetně vybudování institucionální kapacity. [10]

5.4.2 Struktura grantového schématu a typy podporovaných činností

Grantové schéma je rozděleno do tří programů podpory (Pp). V rámci jednotlivých programů podpory budou podporovány následující typy činností:

Pp-A: Rozvoj a zlepšení současné nabídky dalšího profesního vzdělávání včetně služeb s ním spojených

- vývoj nových programů dalšího profesního vzdělávání;
- podpora spolupráce podniků a vzdělávacích institucí při vývoji a realizaci vzdělávacích programů;
- podpora modularizace vzdělávacích programů;
- rozvoj distančních a kombinovaných forem dalšího profesního vzdělávání;
- rozvoj e-learningových programů;
- podpora poradenských činností zaměřených na jednotlivce;
- aplikace metodik pro prognózování potřeb trhu práce a bilancování kvalifikačního potenciálu regionu.

Pp-B: Vzdělávání lektorů, konzultantů, učitelů, metodických a řídicích pracovníků působících v oblasti dalšího profesního vzdělávání

- realizace vzdělávacích programů;
- předávání dobrých zkušeností a know – how;
- podpora asociací vzdělávacích a poradenských institucí při zavádění systémů dalšího profesního vzdělávání lektorů, konzultantů a učitelů;
- školení lektorů, konzultantů, učitelů a řídicích pracovníků;
- podpora poradenství pro projektovou přípravu v oblasti dalšího profesního vzdělávání.

Pp-C: Rozvoj nabídky služeb dalšího profesního vzdělávání v návaznosti na výsledky systémových projektů

- dotvoření informačních přehledů o nabídce dalšího vzdělávání a jejích perspektivách ve vazbě na potřeby trhu práce;
- využití výstupů systému hodnocení kvality nabídky dalšího profesního vzdělávání;
- podpora výzkumu a vývoje metodologie dalšího profesního vzdělávání;
- aplikace metodik pro individuální diagnostiku znalostí a dovedností [10]

5.4.3 Oprávněný okruh žadatelů

Konečným uživatelem (žadatelem) mohou být veškeré subjekty, které poskytují nebo by mohly poskytovat odborné nebo další profesní vzdělávání:

- školy a školská zařízení;
- vzdělávací a poradenské instituce;
- profesní sdružení;
- nestátní neziskové organizace poskytující další profesní vzdělávání;
- zástupci zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- orgány státní správy;
- obce;
- lektori a konzultanti;
- odborové svazy [10]

5.4.4 Základní podmínky přijatelnosti projektů

- projekt je neinvestiční aktivitou;
- projekt musí být realizován na území Zlínského kraje (resp. prospěch z realizace projektu bude na území Zlínského kraje);
- výsledky projektu jsou udržitelné i po skončení realizace projektu;

- projekt odpovídá typům podporovaných činností a realizací projektu dojde k naplňování cílů grantového schématu a celého opatření (bude posuzováno prostřednictvím tzv. monitorovacích indikátorů a kvantifikovaných cílů);
- projekt přináší jednoznačnou přidanou hodnotu vyjádřenou v kvantitě nebo kvalitě poskytovaných služeb;
- každý projekt může být předložen pouze v jednom Opatření. [10]

5.4.5 Finanční podmínky grantového schématu

Podpora bude poskytována formou dotace.

Celková výše rozpočtu GS ve Zlínském kraji:	58 127 000 Kč
Maximální výše podpory na jeden projekt:	6 200 000 Kč
Minimální výše podpory na jeden projekt:	400 000 Kč

Spolufinancování konečných uživatelů na projektech je 0 %, s výjimkou veřejné podpory.

Je důležité hned na začátku si uvědomit, že při zpracování návrhu projektu žadatele čeká rozsáhlý formulář, ve kterém bude muset vyplnit požadované údaje a výstižně popsat jak současný stav, tak stav, který předpokládá na konci projektu (viz Příloha č. 1). Bude k tomu potřebovat dostatek času i znalostí problematiky, kterou chce projektem napomoci řešit. Podstatnou podmínkou pro udělení dotace bude i splnění všech formálních podmínek a prokázání schopností navrhovaný projekt řídit a účetně zvládnout. [10]

5.5 Rozpočet projektu

Rozpočet je odhadem celkových nákladů projektu. Při sestavování rozpočtu je nutné dodržovat případné minimální a maximální částky finanční podpory určené ve výzvě k podávání žádostí. Náklady projektu rozepsané na jednotlivé kalendářní roky představují finanční plán čerpání prostředků projektu v rámci jednotlivých položek rozpočtu. Výše podpory z OP RLZ požadované pro projekt se snižuje o přímé výnosy projektu. Příjmy projektu mohou být získané z prodeje, pronájmu, služeb, zápisného nebo jiných ekvivalentní služeb za období realizace projektu. Tyto příjmy se odečítají od uznatelných nákladů. Uznatelné náklady jsou náklady, které lze hradit z veřejných prostředků a o

jejichž úhradu může žadatel žádat. Uznatelné náklady nemohou být stanoveny jako paušální částka, musí být skutečně vynaložené. [11]

5.5.1 Uznatelné výdaje projektu

Uznatelný výdaj projektu musí splňovat následující základní kritéria:

- **Typ výdaje:** výdaj musí být vynaložen na činnosti v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1784/1999 o ESF (prakticky to znamená na typy činností uvedených v opatření, resp. ve výzvě)
 - **Účel výdaje:** výdaj musí být vynaložen na aktivity v souladu s obsahovou stránkou a cíli projektu
 - **Datum uskutečnění výdaje:** výdaj musí vzniknout v době trvání smlouvy o financování projektu počínaje dnem podpisu smlouvy oběma smluvními stranami
 - **Evidence a prokazování uskutečnění výdaje:** výdaj musí skutečně vzniknout, být zaznamenán na účtech příjemce finanční podpory nebo jeho partnerů, být identifikovatelný a kontrolovatelný a musí být doložitelný originály účetních dokladů ve smyslu § 11 zákona o účetnictví č.563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, resp. originály jiných dokladů ekvivalentní průkazní hodnoty
 - **Zdravé finanční řízení:** výdaj musí být nezbytný pro realizaci projektu, být obsažen ve smlouvě o financování a splňovat zásady správného finančního řízení.
- [11]

Za uznatelné budou považovány následující skutečně vynaložené náklady:

1. **Osobní výdaje** - výdaje na zaměstnance žadatele, kteří jsou přímo zapojeni do realizace projektu, čas skutečně strávený realizací projektu je třeba dokladovat pracovními výkazy jednotlivých zaměstnanců.
2. **Pracovní cesty** - výdaje na pracovní cesty zahrnují jízdní výdaje, výdaje na ubytování, stravné a nutné vedlejší výdaje (např. parkovné, vstupné, poplatky spojené s pracovní cestou, platby za telefon, fax apod. – jen na základě prokázaných plateb).
3. **Zařízení a vybavení** - z prostředků OP RLZ nelze hradit investice, lze hradit pouze běžné náklady projektu (výdaje spojené s nákupem nového, resp. použitého

vybavení a zařízení, nájem, ev. splátky operativního leasingu, odpisy (amortizace) vlastního dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, jehož využívání je nezbytné pro realizaci projektu a přímo souvisí s jeho cíli, výdaje na opravu a údržbu).

4. **Místní kancelář/náklady projektu** - výdaje na místní kancelář představují nezbytné výdaje spojené s realizací projektu (spotřební a provozní materiál, telefon, fax, poštovné, nájem kanceláře, výdaje spojené s provozem vozidla, výdaje na nákup vody, paliv a energie, jiné výše neuvedené náklady). Tyto výdaje musí přímo souviset s realizací projektu. Žadatel musí prokázat, že jsou pro efektivní realizaci projektu nezbytné.
5. **Nákup služeb** - dodání služby musí přispívat k realizaci projektu a vytvářet novou hodnotu, od částky 500 000,- Kč musí být uzavřena Smlouva o dílo.
6. **Drobné stavební úpravy** - výdaje na drobné stavební úpravy jsou uznatelné pouze, pokud cena všech dokončených stavebních úprav v jednom zdaňovacím období nepřesáhne v úhrnu 40 000,- Kč na každý jednotlivý majetek.
7. **Přímá podpora** - jízdné, ubytování a stravné, příspěvek na péči o dítě a další závislé osoby, daň z přidané hodnoty – DPH. [11]

6 DEFINICE PROJEKTU

Pokud chce organizace získat finanční prostředky ze zdrojů Evropské unie, je zapotřebí, aby sestavila odpovídající projekt. Projekt je možné chápat jako trajektorii, po které se přemísťujeme ze současného stavu A do cílového bodu B. Je to tedy určitá snaha o dosažení změny, při které je prováděna řada činností vedoucích buď k vytvoření produktu nebo k vyvinutí a zavedení určité technologie. Podmínkou je, že tohoto cílového stavu musí být dosaženo během limitovaného času, v rámci omezených zdrojů. U projektu se také nemůžeme poučit z minulosti, protože se nikdy přesně neopakuje. Projekt musí být dobře naplánovaný a být pod kontrolou týmu nebo organizace, která projekt připravuje. Každý projekt vyžaduje řízení, a to jak při stanovování cílů, tak při rozvržení zdrojů, přidělení odpovědnosti a sledování jeho realizace. [1]

Cílem je přivodit užitečnou změnu stavu. Má jasné hranice, které jsou určeny jeho cíli, zdroji a časovým rozpětím. V praxi se změna měří zvýšením nebo snížením počtu.

Počátek projektu je určen:

- jasně stanovenými konkrétními cíli,
- definovanou strategií vedoucí k dosažení stanovených cílů,
- stanovené termíny zahájení a ukončení,
- omezenými zdroji a náklady,
- specifikací přínosů jeho realizace – konkurenční výhoda, zvýšení zisku, atd. [1]

Projektem v žádném případě není udržování stávajícího stavu! Všechny projekty vyžadují jednoznačnou podporu vrcholového managementu organizace, která je nositelkou projektu. Manažer projektu musí mít od samého začátku pocit jistoty, že realizace projektu je v zájmu firmy. Vzhledem k tomu, že realizace projektů vytváří spoustu změn, je třeba, aby někteří lidé znali důvody těchto změn a co to pro ně bude znamenat. [1]

První otázka, o níž musíme při přípravě projektů uvažovat, zní, komu pomoc prospěje. Kdo bude cílovou skupinou projektu, definuje již konkrétní opatření z příslušného operačního programu. Cílové skupiny mohou být i jednotlivci i skupiny a lze jim pomáhat

přímo nebo nepřímo. Projekty na pomoc cílovým skupinám lze realizovat na různých úrovních:

- *Grantové projekty* – jsou předkládané v rámci grantových schémat na základě výzvy k podávání žádosti. Projekty jsou zaměřeny zejména na cílové skupiny jednotlivců a jsou iniciovány aktéry na regionální a místní úrovni. Umožňují uplatnění inovačních přístupů k řešení existujícího problému a metody práce s klienty. Grantové projekty doplňují programy a nástroje příslušné státní politiky.
- *Centrální (národní) projekty* – slouží k realizaci nebo k doplnění národních politik. Projekty mají jasně stanovený národní rámec a jsou zaměřeny zejména na cílové skupiny jednotlivců. Musí splňovat princip doplňkovosti a kritérium přidané hodnoty.
- *Systémové projekty* – slouží k rozvoji národních politik a programů na modernizaci veřejných služeb (rozšíření kapacity a kvality nabídky).

Školy nejsou omezené účastí pouze v grantových projektech. Na celorepublikové úrovni mohou školy mít úlohu partnera projektu, v projektech grantového schématu na regionální úrovni mohou být v pozici předkladatele i partnera projektu.[7]

6.1 Plánování projektu

Plánovací činnosti jsou pro řízení projektu rozhodující. Plány jsou simulací projektu, protože obsahují písemný popis toho, jak budou splněny parametry „trojimperativu“. Plány jsou závislé na znalosti tří faktorů:

1. kde nyní jsme,
2. kam se chceme dostat,
3. jakým způsobem se dostaneme tam, kde chceme být.

Mnoho projektů zadávaných v rámci vlastní organizace se uskutečňuje na základě dlouhodobých plánů organizace. Plány napomáhají koordinaci a komunikaci, poskytují základ pro sledování průběhu projektu. Dobrý plán pomůže vyhnout se v průběhu realizace projektu problémům, jsou vlastně simulací toho, jak se věci v budoucnosti budou odehrávat. Budoucnost v sobě zahrnuje mnoho nejistot, z nichž některé lze do určité míry předvídat, a tedy i částečně řídit, ale mnohé jsou nepředvídatelné. Cílem je tedy vědět co

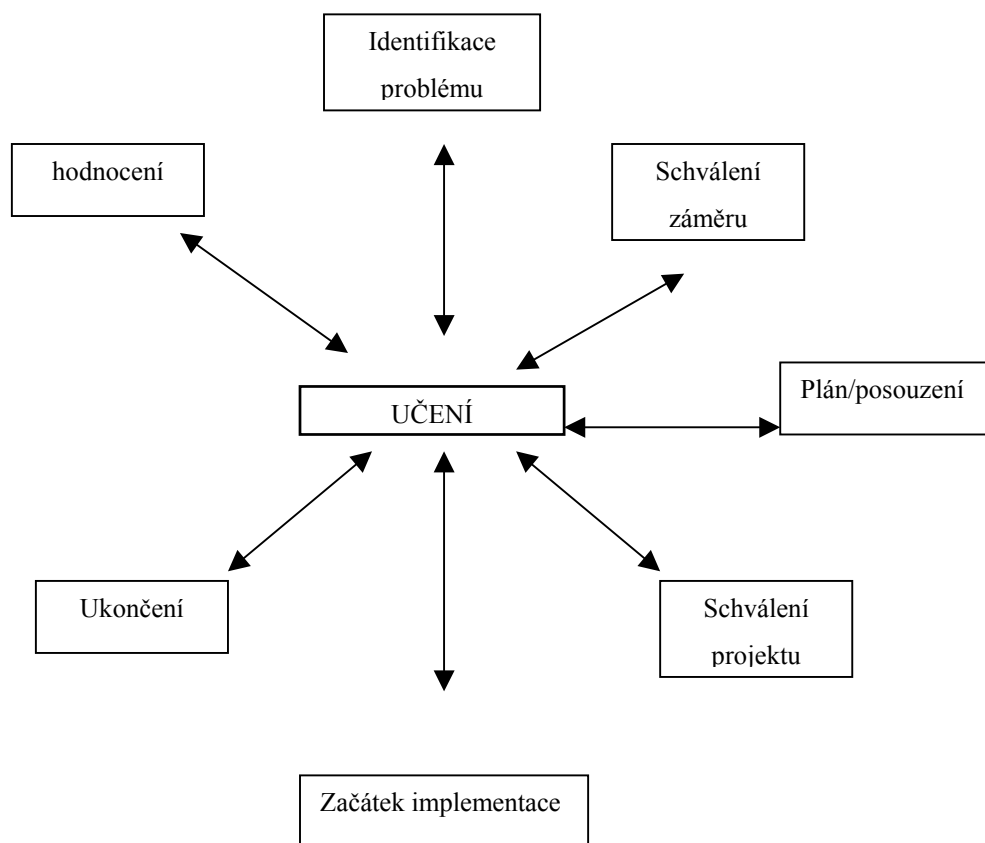
nejvíc o věcech, které lze předvídat. Úplnou jistotu úspěchu ovšem nelze nikdy stoprocentně zaručit.[3]

6.2 Průběh projektu

Každý projekt má svůj začátek a konec. Na začátku většinou stojíme před problémem, který potřebujeme vyřešit a na konci máme za sebou spoustu práce. Může se stát, že při ukončení projektu nalezneme ještě další související problémy, které jsou velmi podobné tomu prvnímu. Z toho vyplývá, že následně navrhne projekt na vyřešení těchto problémů, a tak se vracíme opět na začátek. Realizací jednoho projektu podnítíme často uskutečnění projektu dalšího, čímž nám vzniká tzv. uzavřená smyčka. [2]

Mezi nejdůležitější fáze patří určení, neboli identifikace konkrétního problému. Rozhoduje se v ní o zaměření celé naší budoucí práce na projektu. Po vymezení problému následuje vypracování stručné projektové koncepce, v níž je nastíněn účel projektu, pravděpodobné náklady a zvážení rizik. Tato část je velmi důležitá, neboť slouží financujícímu subjektu k tomu, aby poskytl odpovídající prostředky pro vypracování podrobnějšího projektového záměru. Tato fáze se označuje termínem schválení projektového záměru. Po schválení je ustanoven tým, který má za úkol vypracovat pečlivou analýzu a připravit oficiální memorandum projektu. Na základě výsledků různých analýz přichází na řadu další fáze označována jako plán nebo posouzení. V této fázi je připraven dokument, který je založen na dřívějších analýzách a který je shrnutí v metodě logického rámce. Tento dokument je opět předložen ke schválení financujícímu subjektu, což je považováno za jeho příslib, že projekt podpoří ze svých zdrojů. Ukončení představuje konec aktivit vedoucích k dosažení cílů projektu a je spojeno se zprávou, která komentuje splnění účelu projektu, jeho dopad. [2]

Trvání projektů je dočasné, a proto je v nich pocit nejistoty, pokud jde o to, co bude schváleno. Projekty se realizují pomocí zdrojů, a to jak lidských i materiálních. Manažer projektu musí dobře organizovat lidské zdroje, aby byly využity dostupné materiální zdroje. Vedení lidí je ovšem často nejobtížnější stránkou řízení projektu. [3]

Obr. 1 - Projektový cyklus

Zdroj: [2]

Řízení malých projektů, které jsou realizovány jednotlivci se neliší od řízení projektů rozsáhlých. Jisté však je, že u malých projektů jsou méně náročné cíle a požadavky. Také není třeba velkého množství porad či hlášení o průběhu realizace projektů. Nemělo by se však zapomenout na vytvoření seznamu všech, kteří se na něm budou určitým způsobem podílet a koho se realizace projektu bude týkat. Vždy je však nutné definovat vztahy nadřízenosti a podřízenosti, včetně určení pravomocí a zodpovědnosti. [1]

V závislosti na tom, zda konečným výsledkem je hmotný produkt či nehmotný produkt, rozlišujeme hmotné a nehmotné projekty, z nichž každý má svá specifika, která je třeba

vzít v úvahu. Jestliže projekt bude provádět sama organizace, nebude třeba uzavírat žádné formální právní smlouvy, ale při hodnocení se bude klást důraz zejména na včasnost dokončení a očekávanou návratnost investic. [3]

6.3 Řízení projektu

Úspěšné řízení projektu znamená dosáhnout požadované parametry provedení v daném termínu nebo před ním a v rámci rozpočtových nákladů. Náklady se obvykle počítají v příslušné měně, ale mohou být uváděny počtem pracovníků nebo také pracovními hodinami. Žádný projekt však nepostupuje podle plánu, v průběhu realizace dochází ke změnám. Změnu si může vynutit například zavedení nových zákonů nebo předpisů, nastanou změny s časovým harmonogramem, existují problémy s náklady.[3]

Určujícím parametrem projektu je tzv. „trojimperativ“, který zahrnuje tři omezující podmínky:

- 1.) specifikaci provedení,
- 2.) časový plán,
- 3.) finanční rozpočet.

Mezi těmito parametry existuje vzájemný vztah. Při dané úrovni specifikací provedení bude konkrétní časový plán určovat konkrétní výši finančních prostředků. Jestliže bude k dispozici vyšší rozpočet, na realizaci projektu by mohly být použity efektivnější zdroje a termíny by se mohly zkrátit. Základním faktorem úspěchu je tzv. přefiltrovat nevýhodné projekty a zaměřit se jen na ty, které odpovídají dlouhodobým cílům organizace. [3]

6.4 Plánování rozpočtu

Abychom mohli tvořit výkazy o nákladech na projekt, musíme mít systém projektového nákladového účetnictví, což je nástroj vedení a sumarizace nákladů na projekt a projektové činnosti nebo úkoly. Tento systém se skládá z následujících prvků:

- pracovní náklady (mzdy)

1. lidé v oddělení
 2. další lidé v organizaci
- režijní náklady
 - nepracovní (věcné) výdaje
3. nákupy
 4. subdodavatelské smlouvy
 5. cestovné
 6. platby za užívání počítače
- všeobecná a správní režie

Jednou z atraktivních vlastností software pro řízení projektů je, že plán nákladů automaticky vypadne z počítače na základě informací o úkolu, které jsme do něj vložili. To znamená, že současně se zápisem informací o termínech a vazbách s jinými úkoly můžeme zadat požadované zdroje jak pracovní, tak nepracovní. Realnost vzniklého odhadu nákladů bude určována kvalitou odhadů jednotlivých úkolů. [3]

Při plánování nákladů existují tři závažné problémy. Za prvé má mnoho projektových skupin a manažerů projektů nežádoucí sklon k odhadování práce pro skupiny poskytující podpůrné služby. Dá se to vyřešit požadavkem, aby každé oddělení schvalovalo náklady na práci, kterou budou provádět. Druhým problémem je poradit si s nafouklými odhady nákladů provedených podpůrnými skupinami. Zde se manažer projektu může nejdříve pokusit o diskusi a vyjednávání, jinak může změnit charakter požadovaných podpůrných služeb. Třetí problém často působí vyšší management, jestliže se rozhodne k „cenovému podbízení“ s cílem získat zakázku. [3]

6.5 Dokončení projektu

Ukončení vyžaduje, aby byla splněna objektivní a měřitelná kritéria, která ideálním způsobem řeší potřeby zákazníka. Existence objektivních kritérií je mimořádně důležitá, jestliže se předpokládá, že v průběhu projektu může dojít ke změnám klíčových pracovníků. Je také důležité mít jasno v tom, čeho se má výstupem projektu skutečně dosáhnout.

Pro manažera projektu může být ukončení příležitostí k povýšení, ale pro mnoho projektových pracovníků může znamenat ztrátu zaměstnání. Na důsledky vyplývající z ukončení projektu mají také vliv důvody ukončení. Nejlepší je samozřejmě ukončit projekt tím, že všechny cíle byly uspokojivým způsobem splněny. Protože se projekty téměř nikdy nedokončí přesně podle původního plánu, aktualizace plánu je při řízení projektů trvalým požadavkem. Uzavření projektu, zejména přeřazení pracovníků, vyžaduje aktivní plánování dlouho před stanoveným termínem ukončení. [3]

7 STUDIE PROVEDITELNOSTI

Využívá se k technicko-ekonomickému posouzení a vyhodnocení zamýšleného projektu a rozhodnutí o jeho realizaci $\Rightarrow$ je jedním z nejdůležitějších nástrojů předinvestiční fáze životního cyklu projektu. Studie proveditelnosti je dokument, který využívá standardní osnovy. Je stěžejním podkladem podporujícím rozhodnutí o přijetí nebo nepřijetí projektu, či jedné z jeho posuzovaných variant. Aby byly eliminovány negativní důsledky špatných rozhodnutí, je třeba každý projekt podrobně analyzovat a hodnotit při respektování omezených finančních a materiálních zdrojů. Pouze optimálním umístěním finančních zdrojů s cílem jejich maximálního zhodnocení je možné zajistit efektivnost realizovaného projektu. Metody analyzování se využívají také proto, aby přesvědčily potenciálního investora o realitě, životaschopnosti a ziskovosti zamýšleného záměru. Ať už se jedná o finanční zdroje soukromého či státního sektoru, je vždy nutné potenciálního investora přesvědčit o efektivnosti jím vložených prostředků na základě provedení finanční analýzy a realizaci projektu tak obhájit. [1]

Pro objektivní posouzení investičních záměrů byla vyvinuta řada metodik, které jsou v převážné většině případů založené na posuzování současné hodnoty budoucích příjmů. Mezi nejvíce používané patří metodika vypracovaná organizací UNIDO (United Nations Industrial Development Organization).

Vedle studie proveditelnosti existují další metody, mezi něž patří: [1]

- studie podnikatelských příležitostí,
- úvodní studie proveditelnosti,
- hodnotící studie,
- marketingová studie,
- vyhodnocení surovinových zdrojů,
- vyhodnocení vlivu realizace projektu na životní prostředí,
- analýza finančního toku, atd.

Studie proveditelnosti by měla poskytnout veškeré informace, které jsou podstatné pro rozhodnutí. Například u projektů ekologicky zaměřených může studie proveditelnosti

prokázat jejich finanční nevýhodnost, ale o jejich realizaci rozhodnou jiné než ekonomické přínosy – ekologické aspekty celospolečenského přínosu, politické aspekty, apod. Pomocí studie proveditelnosti postupně definujeme a analyzujeme jednotlivé složky projektu, které ovlivňují dosažení dílčích a celkových cílů. Důležitou vlastností je skutečnost, že jednotlivé složky jsou vzájemně provázané a není možné je zpracovávat izolovaně. Základní podmínkou pro zpracování studie proveditelnosti je dostupnost spolehlivých relevantních informací nutných pro specifikaci a analýzu celkové výše nákladů a výnosů spojených s realizací daného projektu, kritických složek projektu a působení projektu na okolí. [1]

7.1 Úvodní studie proveditelnosti

U rozsáhlých projektů je vhodné zpracovat nejprve Úvodní studii proveditelnosti. Struktura je v podstatě shodná se studií proveditelnosti, liší se nižší mírou podrobností zpracovávaných dat. Mělo by zde být posouzeno co nejvíce variant projektu a měl by být proveden jejich kvalifikovaný výběr. Nejdůležitějším závěrem by mělo být doporučení, zda dál pokračovat na přípravě projektu, či veškeré práce zastavit z důvodů příliš velkých nákladů, velkých rizik či nízké efektivnosti. Například:

- Hodnocený projekt je natolik ekonomicky výhodný, že je možné doporučit jeho realizaci.
- Některé části projektu nemohly být posouzeny, protože nebyly k dispozici potřebné informace. Protože se však jedná o velice důležité údaje, nezbytné pro posouzení přijatelnosti projektu, je nutné v rámci zpracování Studie proveditelnosti provést marketingový výzkum pro jejich získání. [1]

7.2 Informační základna Studie proveditelnosti

Úroveň Studie proveditelnosti závisí na celkovém přístupu zainteresovaných subjektů k jejímu zpracování a na úrovni disponibilní informační základny. Kvalita výstupů studie závisí na kvalitě vstupních informací a na způsobu jejich zpracování. Čím ovšem budou data přesnější, tím bude také jejich zajištění nákladnější. Podrobnost a kvalita disponibilní informační základny závisí především na tom, zda již byla k danému tématu zpracována nějaká předběžná studie a zda jsou k dispozici vhodné sekundární informace. Někdy bývá

velký tlak nedostatku finančních zdrojů. Pak je nezbytné využívat i nedostatečnou informační základnu a neověřené odborné odhady.

Potřebné informace je možné získat pomocí specifikace daného problému, zpracováním podrobné technické dokumentace, analogií s obdobnými projekty. Veškeré ekonomické údaje je třeba korigovat s ohledem na roční míru inflace, změny měnových kursů a s ohledem na cenový vývoj.[1]

7.3 Nepředvídatelné vlivy působící na přesnost datové informační základny

Při aktualizování datové informační základny projektu je třeba vzít v úvahu působení faktorů, které spolehlivost informací ovlivňují. Proto není možné přesně předvídat hodnotu technických, materiálových, energetických a jiných vstupů. Není ani možné určit potřebu pracovních sil, požadavky na energetické zdroje, atd. Tento požadavek lze odstranit jednoduchým „navýšením“ požadavků či „snížením“ očekávaných efektů o určité procento, aby bylo možné o provedených výpočtech prohlásit, že jejich výsledky jsou dostatečně spolehlivé.

Velký vliv na efektivitu projektu mají nepředvídatelná finanční vydání. Dalším faktorem je struktura provozních nákladů z hlediska variabilních a fixních nákladů. [1]

7.4 Náklady na vypracování studie proveditelnosti

Tyto náklady představují nezanedbatelnou položku předinvestiční fáze životního cyklu projektu. Firmy, které zpracování studií proveditelnosti nabízejí, jsou si velice dobře vědomy náročnosti jejich vypracování, především pak složitého a pracného vytváření datové informační základny. Tato náročnost se pochopitelně odráží v ceně.

Zásadní vliv na výši nákladů má charakter a rozsah projektu. Náklady ovlivňuje i stupeň podrobnosti zpracování studií. Protože se vzrůstající přesností údajů roste cena studie proveditelnosti a prodlužuje se čas potřebný na získání dat a provedení jejich analýzy, je při zpracování studie nutné volit kompromis mezi cenou a ostatními požadavky.

V některých případech se výše nákladů určuje jako podíl z výše investičních nákladů projektu – cca od 0,1 % až do 3 % v závislosti na rozsahu a charakteru projektu.[1]

7.5 Souhrnný přehled výsledků studie

V souhrnném přehledu výsledků studie by měly být stručně uvedeny závěry, doporučení a informace zahrnující především: [1]

- hlavní charakteristiky projektu, definice konečných výstupů projektu, historii projektu, iniciátora a zadavatele projektu, politickou a ekonomickou podporu projektu,
- tržní příležitosti, očekávanou velikost poptávky, plánovaný prodej, údaje o konkurenci, výrobní plány, kapacitní nároky,
- požadavky na vstupy projektu a jejich dostupnost, informace o dosažitelnosti požadovaných zdrojů a rizika spojená s jejich zajišťováním,
- pozemek a umístění projektu, vliv projektu na životní prostředí, potřebné terénní úpravy a regionální omezení,
- popis a analýzu technického řešení, aspekty výběru technologie, popis vybraných strojů a zařízení, popis požadovaných staveb a stavebních úprav,
- organizační uspořádání subjektu, který bude provozovatelem výsledného produktu realizovaného projektu, a výše nepřímých nákladů,
- požadovanou kvalifikační strukturu a množství lidských zdrojů, nutných pro zajištění výsledného produktu realizovaného projektu,
- implementační plán realizace projektu, jeho stěžejní milníky,
- finanční analýzy a ekonomické vyhodnocení posuzovaných variant projektu, doporučení nejvýhodnější varianty společně se základními ekonomickými parametry (celkové investiční náklady, finanční zdroje, výrobní náklady, čistá současná hodnota, vnitřní výnosová míra a doba návratnosti vloženého kapitálu).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 ANALÝZA EKONOMICKÉ A SOCIÁLNÍ SITUACE ČESKÉ REPUBLIKY A SOŠ A SOU SLAVIČÍN V OBLASTI ROZVOJE LIDSKÝCH ZDROJŮ

Je třeba zdůraznit, že příprava projektu pro grantová schémata Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů by měla vycházet z poznanych potřeb jednotlivých cílových skupin. Záměr projektu je první fází jeho přípravy. Může být výsledkem analýzy či studie identifikující nějaký problém či nedostatek, potřebu nebo zájem, pro jehož řešení či naplnění by byl vhodný projektový přístup. Nebo může vyplynout ze zjištěných praktických potřeb. Právě tyto praktické potřeby vychází jednak ze současné situace, která nastala v České republice a jednak také z dotazníku, který byl na SOŠ a SOU vyplňován vycházejícími žáky. Nejdříve tedy potřeby vyplývající ze současné situace v ČR.

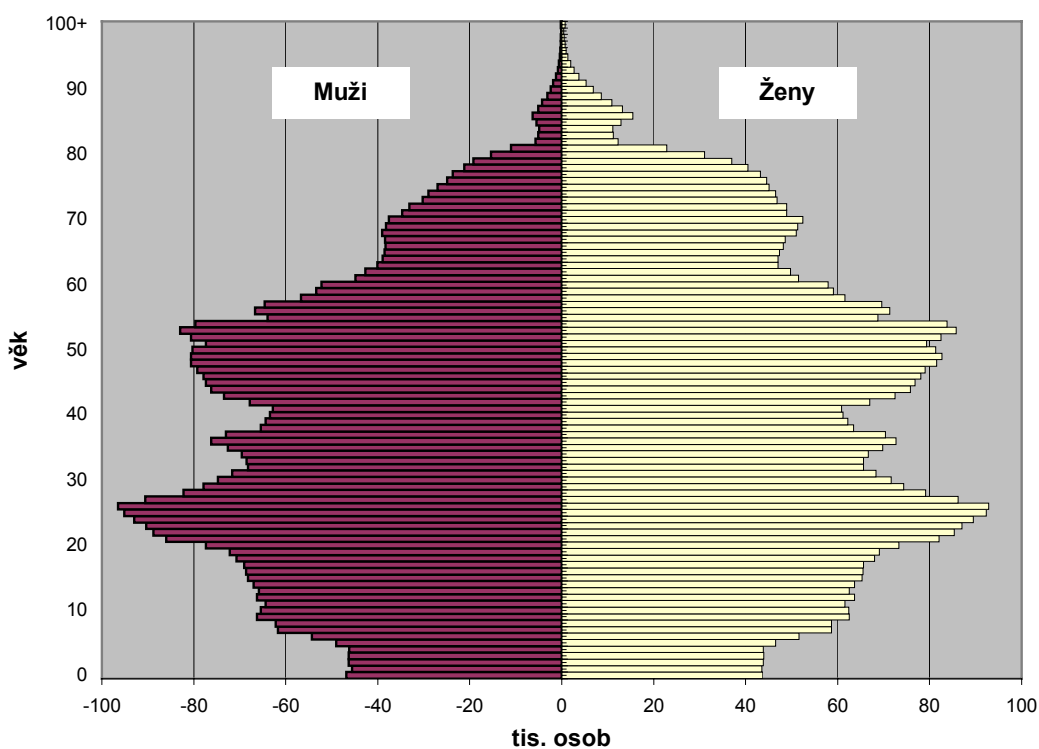
8.1 Demografický vývoj a migrace

V demografické struktuře obyvatelstva ČR se stejně jako v zemích Západní Evropy projevuje negativní tendence stárnutí populace, tj. snižování podílu nejmladších věkových kohort vlivem klesající míry porodnosti a rostoucí počet seniorů v důsledku prodlužování střední délky života (viz. Tab. 1.). Důsledkem výrazného poklesu porodnosti v 90. letech je i změna přirozeného přírůstku populace na přirozený úbytek. Pro zastavení poklesu porodnosti a její opětovné zvýšení bude nutné mimo jiné zlepšit podmínky pro sladění rodinného a pracovního života. [9]

Tab. 1. Vývoj populace ČR

(tis. osob, konec roku)											
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001 Odhad	2002 Predikce	2003 Predikce	2004 Výhled	2005 Výhled
Počet obyvatel	10 321	10 309	10 299	10 290	10 278	10 267	10 260	10 255	10 251	10 248	10 247
Věkové skupiny											
(0-19)	2 745	2 653	2 567	2 485	2 407	2 347	2 298	2 252	2 212	2 173	2 135
předch. r. =100	96,8	96,7	96,8	96,8	96,9	97,5	97,9	98,0	98,2	98,2	98,3
(20-59)	5 719	5 799	5 874	5 941	5 998	6 025	6 044	6 056	6 049	6 039	6 035
předch. r. =100	101,4	101,4	101,3	101,1	101,0	100,4	100,3	100,2	99,9	99,8	99,9
(60 a více)	1 857	1 857	1 857	1 864	1 873	1 895	1 918	1 947	1 990	2 036	2 077
předch. r. =100	99,9	100,0	100,0	100,3	100,5	101,2	101,2	101,5	102,2	102,3	102,0
<i>Střední délka života</i>											
Muži	69,8	70,3	70,6	71,0	71,4	71,7	71,8	72,0	72,2	72,4	72,6
Ženy	76,9	77,2	77,5	77,8	78,1	78,4	78,6	78,8	79,0	79,3	79,5

Zdroj: [9]

Obr. 2. Věkové složení obyvatelstva k 31.12.2000

Zdroj: [9]

Proces transformace a s ním spojené strukturální změny v národním hospodářství však brání plnému využití potenciálu osob v produktivním věku. V první dekádě 21. století bude postupně docházet ke změně v demografické struktuře populace. Silné populační ročníky z 50. let se začnou posouvat do postproduktivního věku a od druhé dekády bude pracovní potenciál populace slábnout. Již nyní však rychle roste podíl osob v předdůchodovém věku, což vyvolává nutnost rozvoje celoživotního učení a vzdělávání starší generace, aby byl udržen její pracovní potenciál. Také bude třeba pozměnit strukturu poskytovaných kvalifikací s větším důrazem např. na oblast sociálních služeb s ohledem na rostoucí počet zařízení sociální péče.

Budoucím vývojem věkové struktury obyvatelstva se zabývala projekce obyvatelstva do roku 2030, publikovaná ČSÚ koncem roku 1999. I podle střední varianty projekce bude v roce 2030 průměrný věk obyvatel ČR přibližně 46 let a polovina obyvatel bude starších 48 let. To jsou hodnoty, kterým se dosud nepřiblížila žádná země na světě. Počet dětí do 14 let bude výrazně převýšen počtem osob ve věku nad 60 i nad 65 let.[9]

8.2 Kvalifikační struktura populace

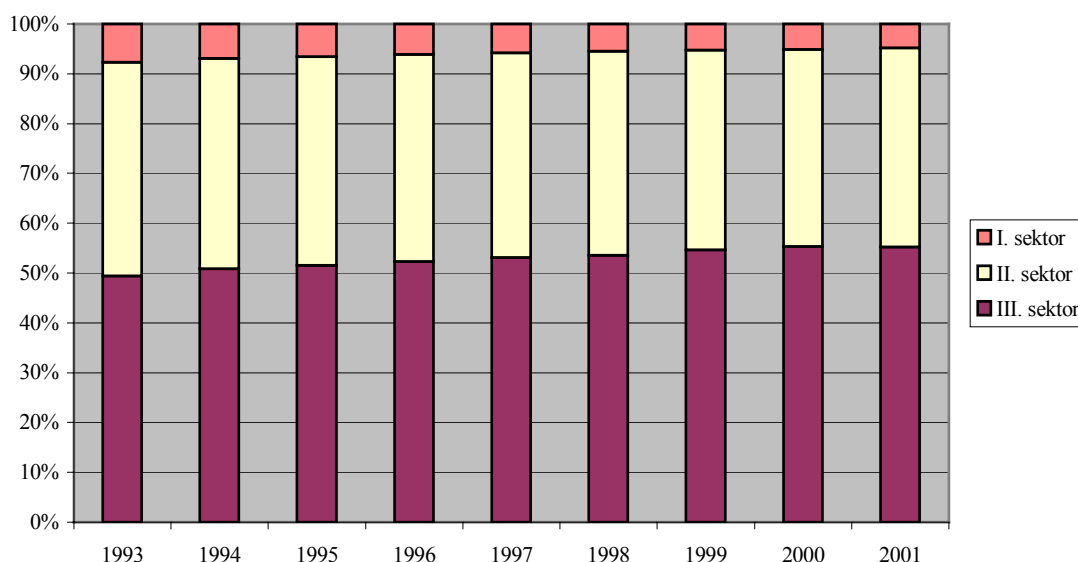
Současná kvalifikační struktura populace v ČR se vyznačuje vysokým podílem osob se středním vzděláním a nízkým podílem osob s vyšším a základním vzděláním. Je patrný pozitivní trend snižování podílu obyvatel se základním a středním vzděláním bez maturity (odborné školy, odborná učiliště), a růst podílu obyvatel se středním vzděláním s maturitou (SOU, SOŠ, gymnázia) a s vysokoškolským vzděláním.

Když pomineme nejmladší věkovou kategorii 15 – 24 let (zahrnuje žáky základních škol nebo osoby, které se připravují na povolání), podíl obyvatel se základním vzděláním roste s věkem – nejvyšší podíl je v kategorii nad 60 let, pak ve věku 45 – 59 let. Vyšší podíly středoškolsky vzdělaných lidí jsou zejména ve věku nad 30 let (opomeneme opět kategorii do 24 let, jež zahrnuje i studující na vysokých školách). Lze sledovat trend mírně vzestupné mezigenerační mobility, který je ovšem pomalý a podíl vysokoškolsky vzdělaných osob je stále podstatně nižší než v zemích EU. (Ve skupině 30 – 39 let je podíl osob s dokončeným terciárním vzděláním v ČR cca 12 % a ve skupině 50 - 59 let zhruba 9

%. Obdobné údaje jsou za EU vyšší, tj. 23 % a 16 %.) Z výše uvedeného vyplývá nutnost dalšího rozšíření přístupu všech občanů k terciárnímu vzdělávání, zejména pak rozšíření přístupu mladé generaci. [9]

8.3 Sektorová zaměstnanost

V průběhu transformace klesal podíl osob zaměstnaných v I. a II. sektoru a rostl podíl zaměstnanosti v sektoru služeb.

Obr. 3. Sektorová zaměstnanost

I. Sektor – zemědělství a lesnictví

II. Sektor – průmysl, energetika a stavebnictví

III. Sektor – služby

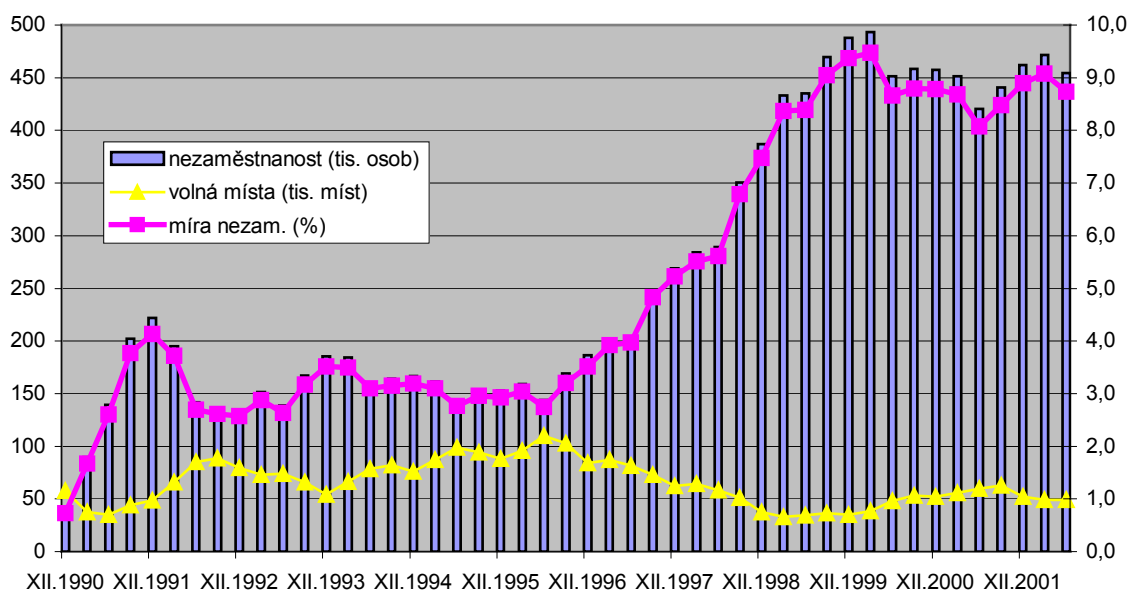
Zdroj: [9]

V porovnání s vyspělými zeměmi nadále zůstává vysoký podíl zaměstnanosti v II. sektoru a nízký podíl v III. sektoru. Terciární sektor je perspektivním sektorem pro absorpci pracovních sil zejména v odvětvích jako jsou strategické služby, IT, e-bussines aj. Očekává se proto růst poptávky po těchto službách a zvýšení podílu zaměstnanosti ve III.sektoru. [9]

Nejvýraznější pokles zaměstnanosti byl zaznamenán v I. sektoru. Zaměstnanost v zemědělství se snížila o téměř 45 %. V II. sektoru zaznamenalo mírný nárůst stavebnictví (1,4 %), zatímco v průmyslu došlo k poklesu zaměstnanosti – např. v odvětví dobývání surovin o 46 %, v odvětví výroby a rozvodu elektřiny, plynu a vody o 11 % a ve zpracovatelském průmyslu o téměř 9 %. V sektoru služeb (z odvětví s nejvyšší absolutní zaměstnaností) vzrostla zaměstnanost o téměř 50 % v peněžnictví a pojišťovnictví, v odvětví obchod, opravy motorových vozidel a spotřebního zboží o 19,2 %, v odvětví nemovitostí, pronájmu, služeb pro podniky, výzkum a vývoj o 17,4 %. Zaměstnanost vzrostla také ve veřejné správě a sociálních službách. [9]

8.4 Vývoj nezaměstnanosti

V letech 1992 – 1996 se míra registrované nezaměstnanosti ustálila v intervalu 3 – 4 %. Po recesi v roce 1997 míra nezaměstnanosti vzrostla až na 9,8 % v lednu 2000 (508,5 tis. registrovaných nezaměstnaných). V dalším období míra nezaměstnanosti mírně kolísala. Nejnižší byla 8,8 % v prosinci 2000. Po relativně příznivém vývoji v průběhu roku 2001 koncem roku opět vzrostla na 8,9 %. I přes viditelné ekonomické oživení, které však může být zpomaleno silným kurzem koruny a přetrvávajícími ekonomickými problémy na straně našich hlavních obchodních partnerů (zejména Německa), nelze v nejbližších letech počítat s poklesem nezaměstnanosti. Podle odhadů by průměrná míra nezaměstnanosti měla činit přibližně 9,2 %, což představuje přibližně 480 tisíc nezaměstnaných osob. Avšak bez intervencí strukturálních fondů by byl růst nezaměstnanosti pravděpodobně ještě vyšší. Vývoj zaměstnanosti může také ovlivnit např. tlak na zvyšování produktivity práce nebo daňové zatížení práce, k jehož snížení pravděpodobně v důsledku napjatosti státního rozpočtu nedojde. Míra nezaměstnanosti v České republice je nyní vyšší než v zemích EU (srpen 2001: EU-7,6 %). [9]

Obr. 4. Vývoj registrované nezaměstnanosti

Zdroj: [9]

8.5 Znevýhodněné skupiny

Znevýhodněné skupiny na trhu práce zahrnují, podobně jako v zemích EU, hlavně absolventy škol a mladistvé, občany se zdravotním postižením, občany nad 50 let věku, občany bez kvalifikace nebo s nízkou úrovní kvalifikace a občany s malými dětmi. Nejvíce ohroženy jsou skupiny osob, u kterých dochází ke kumulaci různých znevýhodnění, jako například mladiství s nízkou úrovní kvalifikace.

Tab. 2. Znevýhodněné skupiny na trhu práce

(% , konec roku)									
Podíl skupiny na celkové registrované nezaměstnanosti	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Absolventi	12,9	12,0	13,1	14,6	16,4	17,6	14,5	12,7	12,4
Osoby se ZPS	10,8	13,0	14,8	16,9	15,0	12,7	11,8	12,9	13,3
Osoby nad 50 let věku	9,2	12,0	12,8	14,4	14,5	13,6	14,7	16,2	17,1
Osoby se základním vzděláním	36,5	37,6	39,2	36,8	32,3	29,6	29,4	30,9	31,4
Osoby vyučené	40,3	39,7	37,8	38,1	39,4	41,5	40,6	41,0	40,2

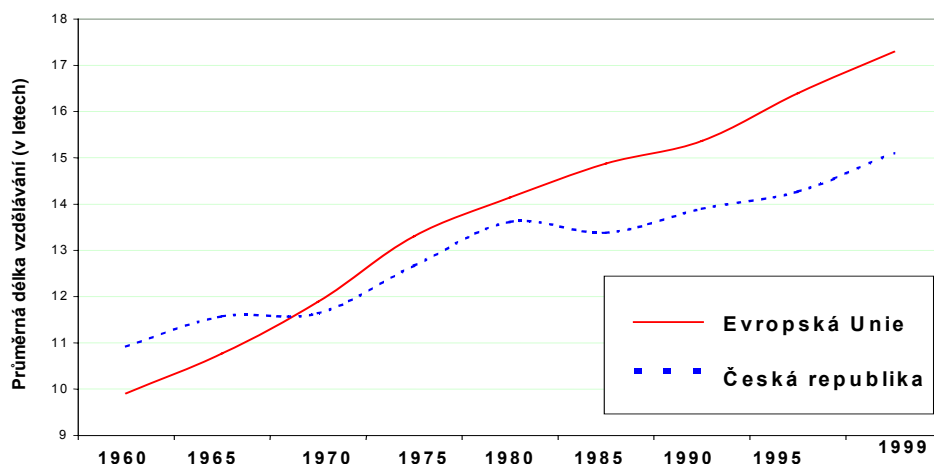
Zdroj: [9]

Souhrnným faktorem většiny znevýhodněných skupin na trhu práce je úroveň vzdělání, kvalifikace. Nejde zdaleka jen o nízkou úroveň vzdělání, ale také o nesoulad struktur stávající kvalifikace a požadované kvalifikace (jak uchazečů, tak absolventů škol), dále o nedostatečnou motivaci občanů obecně (nejen uchazečů) k rekvalifikaci, k profesní mobilitě, ale i k přijetí a udržení se v zaměstnání.

Vývoj ukazuje relativní snižování podílu absolventů škol na celkové nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti absolventů škol a mladistvých se snižuje s vyšší úrovní dosaženého vzdělání. Nejvíce jsou nezaměstnaností ohroženi absolventi učebních oborů středních škol, jejichž situace se v průběhu posledních let ještě zhoršila. Míra nezaměstnanosti absolventů se liší i podle jednotlivých oborů: největší vykazují absolventi strojírenských, stavebních a zemědělských oborů. Nezaměstnanost osob se zdravotním postižením neustále roste. Z 20 tis. v roce 1993 vzrostla na 61,5 tis. ke konci roku 2001. V prosinci 2001 dosáhla míra nezaměstnanosti této skupiny 42,3 %. Problémem je velký nedostatek vhodných pracovních míst pro tuto skupinu osob. [9]

8.6 Rozvoj celoživotního učení

Průměrná délka vzdělávání v České republice zaostává za průměrem zemí EU - v roce 1999 činila v ČR 15,1 roku, zatímco průměr zemí EU byl 17,3 roku; do roku 2002 se

Obr. 5. Průměrná délka vzdělávání – ČR a EU

Zdroj: [9]

Předčasné odchody mladistvých ze vzdělávacího systému ve svém důsledku vedou k nevýhodnému postavení těchto osob na trhu práce. Na předčasné odchody ze školy měly v ČR výrazný vliv dva faktory: zkrácení povinné školní docházky a prodloužení základní školy (počínaje školním rokem 1995/1996). Absolventi 9. ročníku již nemají povinnost dále se vzdělávat a stávají se výraznou problémovou skupinou na trhu práce, která je bez jakékoli kvalifikace a před 16. rokem věku prakticky nezaměstnatelná.

8.7 Další vzdělávání

Další vzdělávání poskytují zejména instituce vzdělávání dospělých, podniky a organizace, střední, vyšší a vysoké školy, poradenské firmy, profesní sdružení, neziskové organizace, hospodářské komory, odborové svazy. I přes svůj rozvoj v průběhu devadesátých let, nepřispívá v dostatečné míře k rozvoji kvalifikovanosti a flexibility lidských zdrojů v ČR.

Další vzdělávání se potýká s problémy, které je možno charakterizovat jako nedostatečný rozsah finančních prostředků věnovaných na jeho podporu, zanedbatelná je i účast státu na něm. Neexistuje systém uznávaných kvalifikací, osvědčení z dalšího vzdělávání nejsou rovnocenná certifikátům školského systému. Nabídka vzdělávacích kurzů je široká, ale různé kvality, atd. Ve srovnání se zeměmi EU v ČR chybí vzdělávací a výcviková centra pro dospělé.

Další vzdělávání v ČR netvoří ucelený systém. V podstatě lze identifikovat tři formy dalšího vzdělávání:

- **Rekvalifikační vzdělávání** se realizuje formou kurzů, kterých se mohou účastnit uchazeči o zaměstnání registrovaní na úradech práce a do určité míry také zaměstnané osoby. Rekvalifikace náleží mezi nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, jenž spadají do kompetencí Ministerstva práce a sociálních věcí. Význam rekvalifikačního vzdělávání trvale vzrůstá - viz počty rekvalifikovaných uchazečů o zaměstnání. Podíl rekvalifikovaných osob na celkovém počtu nezaměstnaných však zůstává stále velmi nízký (pouze 7 %)
- Studium při zaměstnání ve školách je alternativou k dennímu studiu ve škole. Vede k dosažení určitého stupně vzdělání a kurikulum je téměř totožné

s kurikulem denního studia daného oboru. Studium je financováno z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Počet vzdělávaných dospělých na středních, vyšších a vysokých školách se ustaluje na cca 65 000 studujících, což představuje z celkového počtu účastníků dalšího vzdělávání pouze 9 %.

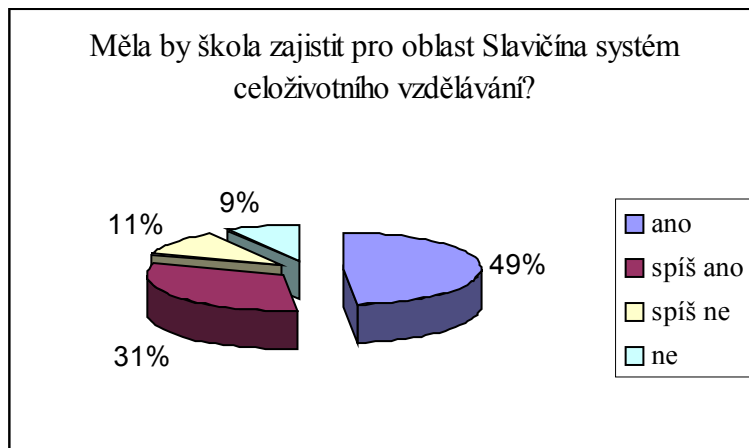
- Další profesní vzdělávání je vzděláváním za účelem zvyšování či prohlubování kvalifikace. Vedle podniků a organizací (např. státní správa či samospráva) jsou hlavními iniciátory přípravy samotní občané, kteří se tímto způsobem snaží zvýšit svoji hodnotu na trhu práce. Další profesní vzdělávání zajišťují především instituce vzdělávání dospělých v otevřených a zakázkových programech a podniky či organizace ve vlastních vzdělávacích programech. Údaje o rozsahu vzdělávání zaměstnanců podniků se v ČR pravidelně statisticky nesledují.

8.8 Analýza SOŠ a SOU v rámci programu Další profesní vzdělávání

SOŠ a SOU Slavičín se nachází v regionu s poměrně vysokou nezaměstnaností a nízkými výdělky. To je jeden z důvodů, proč škola nabízí poměrně širokou škálu učebních a studijních oborů. Změny v obsahu vzdělávání z hlediska uplatnitelnosti proto konzultuje s vedením Úřadu práce ve Zlíně, kde je také každoročně pořádána beseda s žáky SOŠ a SOU týkající se uplatnění v zaměstnání. Potřebnost absolventů různých oborů a jejich uplatnitelost je dále konzultována s výrobními podniky a organizacemi v regionu, zejména v souvislosti s nábořem žáků do 1. ročníků. Škola nabízí dálkové nástavbové studium Podnikání v oboru ..., různé kurzy ve svářečské škole, kde úspěšně spolupracuje s Úřadem práce ve Zlíně. Zároveň v oblasti výpočetní techniky získala statut Informačního centra a jsou zde prováděny pravidelně kurzy výpočetní techniky. SOŠ a SOU Slavičín v současné době navštěvuje asi 750 žáků, z toho 630 žáků v učebním oboru a 120 žáků ve studijním oboru.

8.8.1 Dotazník pro žáky vycházejících ročníků

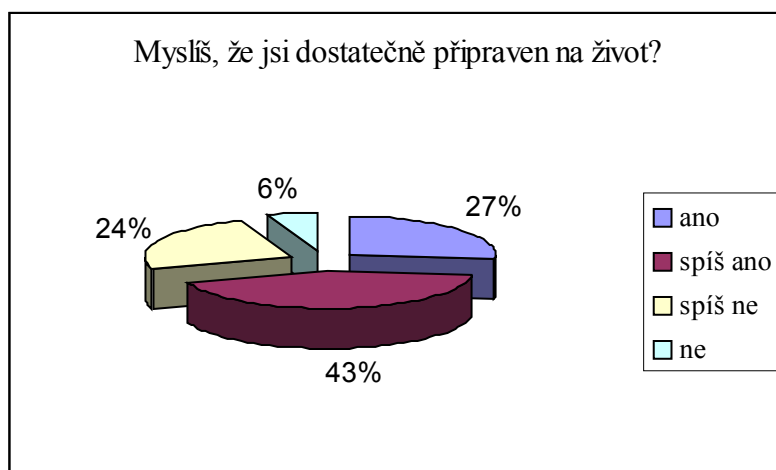
Současná analýza se týká předběžného průzkumu, zaměřeného na zjištění účasti žáků na celoživotním vzdělávání. Tento průzkum byl součástí dotazníku (viz. Příloha II), který vyplňovali žáci vycházejících ročníků. Dotazník byl zaměřen nejen na celoživotní vzdělávání, ale také na další jevy, které se vyskytly v rámci jejich studia. Dalšími důležitými body je náročnost studia, ale také celkové hodnocení školy včetně vyučujících.

Obr. 6. Systém celoživotního vzdělávání pro Slavičín

Zdroj: Dotazník SOŠ a SOU

Z výše uvedeného grafu je patrné, že 49 % žáků vycházejících ročníků si rozhodně přeje systém celoživotního vzdělávání na SOŠ a SOU Slavičín a dalších 31 % by se k této možnosti přiklonilo. Pouze 9 % žáků si celoživotní vzdělávání nepřeje a nezúčastnilo by se ho. Z uvedeného vyplývá, že škola by měla pro svůj projekt zajištěných téměř 90 uchazečů, z čehož by mohla naplnit několik oborů.

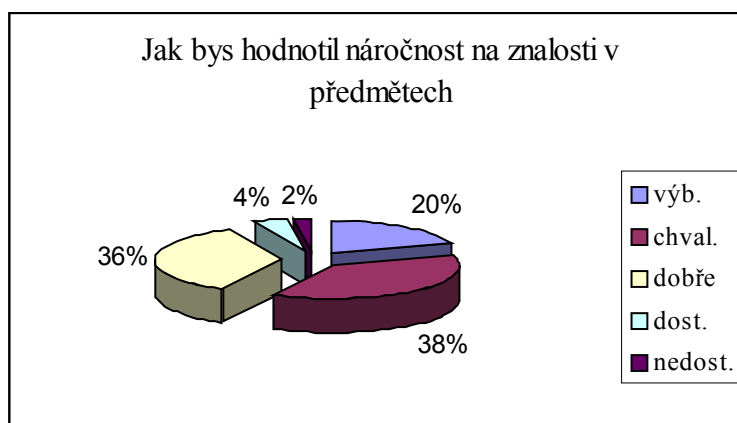

Obr. 7. Připravenost na život

Zdroj: Dotazník SOŠ a SOU

Dalším ukazatelem je názor na to, zda si žáci myslí, že jsou dostatečně připraveni na život. 43 % si myslí, že jsou připraveni dostatečně, 24 % se k této možnosti přiklání. Naopak 27 % žáků se domnívá, že spíš připraveno není a 6 % si stojí za názorem, že nejsou na život

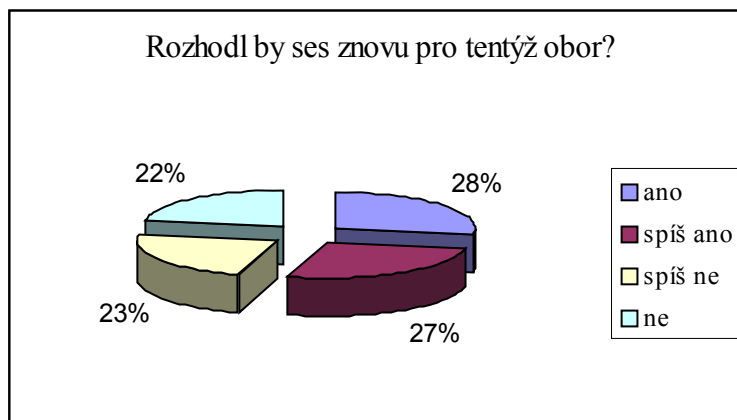
dostatečně připraveni. Z uvedeného počtu je patrné, že zhruba 33 % žáků zřejmě využije některou další formu studia, čímž se dokáže lépe připravit na budoucí zaměstnání.

Obr. 8. Náročnost v předmětech

Zdroj: Dotazník SOŠ a SOU

20 % žáků hodnotí náročnost známkou 1 (nejnáročnější), 38 % známkou 2 a 36 % známkou 3. Z uvedeného vyplývá, že z pohledu žáků se náročnost na znalosti přiklání spíše k větší náročnosti.

Obr. 9. Rozhodnutí pro obor

Zdroj: Dotazník SOŠ a SOU

Alarmující je ukazatel, že téměř polovina žáků by se pro stejný obor znovu nerozhodla. Z uvedeného vyplývá, že někteří žáci špatně zvolili obor, chtěli by se naučit něčemu jinému, proto je nutné poskytnout jim k tomu prostor. Většina žáků totiž ještě při studiu na

základní škole nemá dostatečně jasno ve výběru svého budoucího povolání. Proto mnoho žáků vystuduje některý obor, který za ně např. vybrali rodiče, ale daného žáka tento obor vůbec nezajímá. Proto se zřejmě bude snažit uplatnit se v jiném oboru a na to potřebuje další znalosti, které může získat systémem celoživotního vzdělávání.

Z uvedené analýzy je patrné, že potřeba celoživotního vzdělávání je více než nezbytná, jak z pohledu celkové situace v ČR, tak si toto vzdělávání žádají i žáci prozatím studující v denní formě studia. Je důležité si uvědomit, že potřeba vzdělanostní společnosti přispěje nejenom ke zlepšení ekonomické situace, ale také ke zlepšení v oblasti kulturní, jazykové, sociální a ke zvýšení tolerantnosti ve vzájemných vztazích mezi lidmi.

9 VÝSLEDKY PRŮZKUMU BUDOUCÍ POPTÁVKY PO PRACOVNÍCH SILÁCH

Následující kapitola předkládá výsledky průzkumu provedeného úřady práce Zlínského kraje v rámci iniciativy zastřešené Radou pro rozvoj lidských zdrojů Zlínského kraje (RRLZ). RRLZ je společným, koordinačním, iniciativním a poradním orgánem krajské a místní samosprávy, státní správy, sociálních partnerů a dalších významných subjektů. Jeden z prvních úkolů, jehož řešení RRLZ zahájila, je vytvoření diagnózy vztahu mezi poptávkou a nabídkou po lidských zdrojích, včetně prognózy budoucí profesní poptávky po pracovních silách. Výsledky tohoto rozsáhlého úkolu by měly přispět jednak k poznání stávající a v blízké budoucnosti požadované kvalifikační struktury pracovních sil. [12]

V následující tabulce jsou uvedeny, ve zjednodušené podobě, počty každoročně potřebných nových zaměstnanců v členění dle stupně dosaženého vzdělání z celkového počtu 7468 osob. Tabulka uvádí v prvním sloupci jejich procentuální podíl. Pro orientační srovnání je ve druhém sloupci uvedena vzdělanostní struktura obyvatel Zlínského kraje (ČSÚ): [12]

Tab. 3. Potřeba nových zaměstnanců

	Poptávka dle průzkumu	Vzděl. struktura obyvatel Zlínského kraje
Základní vzdělání (bez kvalifikace)	22,7 %	25,2 %
Vyučení (včetně vyučených s maturitou)	49 %	21,9 %
Úplné střední vzdělání (včetně VOŠ)	18,6 %	25,7 %
Střední odborné bez maturity	/	18,7 %
Vysokoškolské vzdělání	9,7 %	7,7 %
Ostatní	0 %	0,8 %

Zdroj: [12]

Z uvedené tabulky je patrné, že je ve značném rozsahu požadována nekvalifikovaná pracovní síla. Při podrobném zkoumání požadovaných nekvalifikovaných profesí lze

usoudit, že drtivou většinu z nich můžeme zařadit do skupiny dělnických profesí s požadovaným výučním listem. Proto můžeme rozložení dle požadovaného stupně vzdělání upravit takto:

- 70 % vyučených (včetně vyučených s maturitou),
- 20 % se středoškolským vzděláním,
- 10 % s vysokoškolským vzděláním. [12]

Následující tabulka sumarizuje výsledky dotazníkového šetření, jímž byli osloveni zaměstnavatelé Zlínského kraje s počtem zaměstnanců nad 25 zaměstnanců. 779 zaměstnavatelů uvedlo, že budou přijímat v letech 2002 až 2005 7468 zaměstnanců, a to: [13]

Tab. 4. Sumarizace výsledků

Druh kvalifikace	Počet
Nekvalifikovaných	1695
Vyučených	3662
Středoškoláků	1387
Vysokoškoláků	724

Zdroj: [13]

Na základě vyjádření Ministerstva práce a sociálních věcí porovnání ukazatelů celoživotního vzdělávání u nás a v zahraničí zřetelně ukazuje, že zejména vzdělávání dospělých se u nás rozvíjí příliš pomalu a ve svých důsledcích nedostatečně. Jen asi čtvrtina českých podniků považuje vzdělávání za prioritní součást své personální politiky a rozvoj lidských zdrojů za součást strategie svého rozvoje. Ve většině resortů chybí ucelené způsoby vzdělávání pracovníků. Rekvalifikačního vzdělávání uchazečů o práci se účastní jen asi každý dvacátý uchazeč. Ačkoliv se u nás v důsledku populačního vývoje zvyšuje podíl starších věkových ročníků obyvatelstva, není patrný rozvoj jejich dalšího vzdělávání. Z těchto a dalších důvodů je nezbytné, aby co nejdříve došlo k zásadnímu obratu. [14]

10 SWOT ANALÝZA OP RLZ

Tato analýza SWOT představuje propojení mezi analýzou ekonomické a sociální situace ČR a strategií pro implementaci Operačního programu RLZ v České republice na období 2004-2006.

Silné stránky:

- vysoká míra účasti v primárním a sekundárním vzdělávání,
- poměrně hustá síť a vyhovující regionální dostupnost škol,
- existující kapacita institucí pro vzdělávání dospělých a poradenských středisek.

Slabé stránky:

- obsah vzdělávání a metody vzdělávání neodpovídající potřebám ekonomiky založené na znalostech,
- nedostatečné podmínky a motivace pro další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- nízká prostupnost vzdělávacího systému – nerozvinutost systému certifikace jednotlivých modulů,
- absence uceleného systému dalšího vzdělávání,
- nízká účast obyvatel v dalším vzdělávání,
- nedostatečná provázanost podniků s institucemi vědy, výzkumu a vývoje.

Příležitosti:

- účinná realizace Národního programu rozvoje vzdělávání v ČR a Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy ČR,
- přechod ke vzdělávacím programům rozvíjejícím klíčové dovednosti,
- podpora přípravného a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- budování a rozvoj informační společnosti,
- postupný rozvoj komplexních poradensko-rekvalifikačních programů dalšího profesního vzdělávání ve službách zaměstnanosti.

Ohrožení:

- nízký zájem podniků o další vzdělávání zaměstnanců a ovlivňování počátečního vzdělávání,
- nízký podíl výdajů na další vzdělávání a absence systémového financování,
- nízká spolupráce škol a sociálních partnerů (zejména podniků) ve vzdělávání,
- poměrně vysoká míra nezaměstnanosti absolventů středních škol, SOU. [9]

11 NÁVRH PROJEKTU ROZVOJE DALŠÍHO PROFESNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt se týká zavedení celoživotního učení včetně zkvalitnění výuky. Toto souvisí i s nákupem nových moderních pomůcek k výuce a zejména také využití prostředků výpočetní techniky ve výuce.

Vzdělávání dospělých je označením pro celý soubor probíhajících vzdělávacích procesů, které se uskutečňují ve vzdělávacích institucích i mimo ně, kdy lidé považovaní společnostmi, do které patří, za dospělé, rozvíjejí své schopnosti, rozšiřují si své znalosti a zlepšují své profesní zaměření tak, aby uspokojili své vlastní potřeby a potřeby společnosti, do které patří. Uspokojení těchto potřeb zplnomocňuje jednotlivce každé společnosti a dává mu odpovědnost respektovat a stavět společné kulturní, jazykové a duchovní dědictví, prosazovat vzdělávání ostatních, podporovat záležitosti sociální spravedlnosti, dosáhnout ochrany životního prostředí, být tolerantní k sociálním, politickým a náboženským systémům, které se liší od jejich vlastního, zajišťovat dodržování společných lidských práv a hodnot a pracovat na míru mezi národy a solidarnosti ve vzájemně na sobě závislém světě. Je zřejmé, že všeobecně má současné zajištění vzdělání vážné nedostatky, musí být bráno seriózněji, musí být všestranně dostupné a také kvalita musí být zlepšena.

Cílem projektu je:

- vytvořit podmínky, aby dospělým byl usnadněn lepší přístup k celoživotnímu vzdělávání a tím zvýšit podíl dospělé populace v aktivním věku (25 až 64 let) účastnící se v každou danou dobu školení a vzdělávání,
- poskytnutí možnosti lepšího uplatnění na trhu práce pro občany hledající zaměstnání, případně pro občany, kteří chtějí změnit zaměstnání,
- ulehčit a podpořit mobilitu a celoživotní vzdělávání a věnovat pozornost takovým faktorům jako je výuka cizích jazyků,
- umožnit občanům rozvíjet ve svém současném zaměstnání nové poznatky z oboru.

11.1 Horizontální témata v Prioritě 3

Rovné příležitosti

Rovný přístup ke vzdělávání pro všechny je základním předpokladem efektivního vzdělávacího systému. V rámci této priority bude podporováno vytváření rovných příležitostí k zapojení všech skupin obyvatelstva do procesu vzdělávání a celoživotního učení a tvorba nástrojů napomáhajících této participaci. Pozornost bude věnována aktivnímu zapojení příslušníků znevýhodněných skupin, zejména osob se speciálními vzdělávacími potřebami či handicapem znesnadňujícími jejich zapojení do systému běžné výuky.

Udržitelný rozvoj

Celoživotní učení by mělo uchopit problematiku sociálního vyloučení, degradace životního prostředí a zvyšování konkurenceschopnosti preventivním způsobem. Tato priorita vyžaduje, aby projekt bral ohled na udržitelný rozvoj, kde je to relevantní. Projekty této priority vybudují základ celoživotního učení povzbuzováním budování kapacit základního, nižšího a vyššího středního vzdělávání, výzkumu a dalšího profesního vzdělávání. Rozšiřování jejich nejlepších zkušeností do sféry celoživotního učení dále podpoří udržitelný rozvoj.

Informační společnost

Rozvoj informační gramotnosti je považován za hlavní podmínku řešení současných problémů v ekonomické i sociální oblasti, v oblasti dalšího rozvoje celé společnosti i její ekonomiky, kultury a celkové prosperity. Je tedy zřejmé, že informační gramotnost se stává stále významnější součástí celkové vzdělanosti a rozhoduje tak o možnostech uplatnění jednotlivců na trhu práce i v celé společnosti. Za základní článek celého systému celoživotního vzdělávání jsou považovány školy, které musí poskytovat základy informační gramotnosti všem svým absolventům. Tato priorita přispěje ke zvýšení počítačové gramotnosti žáků a studentů. Kromě toho je nutné využít vzdělávací potenciál škol i k šíření informační gramotnosti v dospělé části populace.

Podpora místním iniciativám

Ačkoliv není možno očekávat, že by výrazný podíl zdrojů poskytovaných pro tuto prioritu byl využit prostřednictvím místních iniciativ, je i tato priorita pro místní iniciativy významná. Umožní jim podílet se na výsledcích aplikace principů celoživotního učení a využívat získaných výsledků pro další rozvoj a uplatnění místních iniciativ. Současně uplatnění místních iniciativ může významně napomoci transformaci škol v přirozená vzdělanostní centra jednotlivých území, která na druhé straně umožní občanům těchto území aktivní účast v procesu celoživotního učení. [10]

11.2 Upřesňující údaje projektu

- ***adresa vyhlášovatele***

Zlínský kraj

Tř. Tomáše Bati 21

769 01 Zlín

- ***název programu***

Rozvoj lidských zdrojů

- ***číslo priority a opatření***

3. Rozvoj celoživotního učení, 3.3 Rozvoj dalšího profesního vzdělávání

- ***číslo kola výzvy grantového schématu***

01, CZ.04.1.03/3.3.13

- ***název grantového schématu***

Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání

- ***název projektu***

Projekt rozvoje dalšího profesního vzdělávání

- ***plný název žadatele a adresa žadatele***

SOŠ a SOU Slavičín

Divnice 119

763 21 Slavičín

11.2.1 Využití projektu

Projekt bude využíván zejména u pracujících a práci hledajících občanů, kteří si chtějí rozšířit svou rekvalifikaci. Z hlediska firem je poptávka zejména na strojírenské obory, jako jsou Mechanik-seřizovač, Obráběč kovů a Mechanik elektronických zařízení. Jak ale vyplývá z analýzy, rozvíjet svou profesi si žádají do budoucna i studenti ostatních oborů (Prodavač-smíšené zboží, Kuchař-číšník, Automechanik, Elektrikář, Instalatér), kteří si přejí, aby jim škola zajistila systém celoživotního vzdělávání.

V souvislosti se zavedením celoživotního vzděláváním škola hodlá nakoupit prostředky ke zkvalitnění výuky a rozvíjet znalosti zejména využitím prostředků výpočetní techniky a naučit starší ročníky pracovat s počítačem (např. výukové programy cizích jazyků,...).

V rámci celoživotního učení škola nabídne veškeré učební obory studovat dálkovou formou studia a uspořádá kurzy s novinkami v oboru a novými poznatky. Součástí budou i kurzy cizího jazyka a výpočetní techniky.

11.2.2 Zdůvodnění projektu

Důvodem zavedení tohoto projektu je uspokojení poptávky po celoživotním učení, zvýšení vzdělanosti a zároveň zvýšení možnost uplatnění na trhu práce. Vzhledem k tomu, že v regionu se začínají stavět obchodní centra, budou potřeba povolání Prodavač-smíšené zboží, kdy podle Úřadu práce tato centra zaměstnají asi 300 lidí.

V dnešní době je na světě v poměru k celkové populaci více starých lidí, než kdy předtím, a tento poměr se neustále zvyšuje. Starší dospělé osoby mohou k rozvoji společnosti mnohým přispět. Proto je důležité, aby měly možnost vzdělávat se za stejných podmínek a odpovídajícími způsoby. Jejich dovednosti a schopnosti by měly být společností uznávány, oceňovány a využívány. Vzdělání je základním právem všech lidí, mužů i žen, každého věku, celého světa. Navíc vzdělání může pomoci zajistit bezpečnější, zdravější a k životnímu prostředí šetrnější svět a zároveň přispět k sociálnímu, ekonomickému a kulturnímu rozvoji, toleranci a mezinárodní spolupráci.

Metoda SPIN

Metoda SPIN popisuje projekt z pohledu výchozí situace, vzniklého problému, implementace řešení a nutnosti toto řešení provést.

Proto je potřeba, aby se škola zapojila do Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů.	Nutnost		
Pokud SOŠ a SOU Slavičín nebude tuto situaci řešit, může ztratit příležitost zavést tento program a tím zvýšit prestiž a konkurenceschopnost.		Implementace	
Škola nemá dostatek finančních prostředků pro zavedení takového programu. Zároveň se potýká s nedostatkem personálních a materiálních pomůcek k výuce.			Problém
V současné době v populaci více starších lidí než dřív. Na trhu práce se tyto osoby budou objevovat stále více. Proto je zapotřebí umožnit jim ve vzdělání stejné podmínky, jako mladší populaci. Zřejmě je také zvyšující se poptávka po celoživotním učení. SOŠ a SOU si je této situace vědoma, a proto hodlá zavést program celoživotního vzdělávání pro starší občany.			Situace

Obr. 10. Metoda SPIN

Zdroj: vlastní

11.2.3 Matice relevance

Vyplněním této matice lze získat velmi systematický přehled o řešených problémech a odpovídajících cílech.

Tab. 5. Matice relevantnosti

Problémy, které má projekt vyřešit	Odpovídající zásah projektu (seznam cílů projektu)	Odpovídající výsledek	Odpovídající výstup
Nedostatek možností celoživotního vzdělávání pro dospělé občany.	Cíl: Zajistit a nabídnout odpovídající programy s nabídkou vzdělávání.	X občanů úspěšně ukončilo některý program.	X kvalifikovanějších občanů.
Nedostatek možností pro pracující občany změnit kvalifikaci.	Cíl: Zajistit systém distančního vzdělávání, který jim umožní studovat po pracovní době.	X občanů si změnilo kvalifikaci.	Zaměstnání změnilo, případně si rozšířilo kvalifikaci X občanů.
Většina starších občanů neumí pracovat s počítačem a nezná alespoň základy cizího jazyka.	Cíl: Zajistit pro tuto skupinu občanů možnost doučení těchto nedostatků.	X starších občanů dokáže ve svém zaměstnání používat počítač a zvládá základy cizího jazyka.	X občanů pracuje na počítači a dokáže na základní úrovni komunikovat v cizím jazyce.
Studenti současných vycházejících ročníků si na základě průzkumu žádají zavedení systému celoživotního vzdělávání.	Cíl: Zajistit tento systém a umožnit tak i pracujícím lidem rozvíjet svoje vědomosti.	X lidí získávajících nové poznatky, trendy a vědomosti v oboru.	X úspěšných odborníků ve svém zaměstnání
Nedostatečný počet občanů v některých oborech (strojírenské).	Cíl: Zajistit rekvalifikaci a uspokojit poptávku na trhu.	X lidí získalo novou kvalifikaci a zaměstnání.	X pracujících a zaměstnaných lidí v kraji.

Zdroj: [15]

11.2.4 Zjištění poptávky

Dále je třeba provést zjištění poptávky, aby bylo jisté, že navrhovaný projekt dostatečně naplní počet účastníků celoživotního vzdělávání. Pokud jde o ostatní opatření, bude důležité zjistit potřeby skupin, na něž je projekt zaměřen. Je třeba specifikovat potřeby charakteristické pro cílové skupiny a popsat jejich problémy.

Používá se trojí zjištění poptávky:

- Zjištění zaměřené na identifikaci cílových skupin
- Podrobné zjištění zaměřené na identifikaci poptávky cílových skupin vybraných priorit

- Zjištění poptávky zaměstnavatele a schopností poskytovatele

V rámci tohoto návrhu projektu je uvedeno zjištění zaměřené na identifikaci cílových skupin.

Zjištění poptávky : Cílové skupiny

Každý projekt musí jasně vymezit zapojenou cílovou skupinu nebo skupiny. Předkladateli projektu umožní identifikovat základní rysy cílové skupiny a odhadnout důležitost projektu v porovnání s očekáváními. Nevypovídá však příliš o skutečné ochotě příslušníků cílové skupiny účastnit se plánovaných činností.

Chceme-li to provést, musíme specifikovat možné cílové skupiny pro každý modelový projekt a definovat potřeby skupiny. Jakmile bude toto provedeno, přijdou na řadu další práce a budeme definovat skutečnou poptávku v rámci cílové skupiny; tedy to, k čemu jsou její příslušníci ochotni se zavázat. [15]

Identifikace cílových skupiny

Následující matice může být použita k definování souboru cílových skupin.

Tab. 6. Identifikace cílových skupin

Charakteristiky cílové skupiny	Cílová skupina 1	Cílová skupina 2	Cílová skupina 3
Pohlaví	Ženské/mužské	Ženské/mužské	Ženské/mužské
Věková skupina/y	18-25	25-60	25-60
Povaha nezaměstnanosti	Absolventi	Nezaměstnaní	Ti, kteří chtějí změnit kvalifikaci nebo na příkaz zaměstnavatele
Vzdělání	SOU, SOŠ	SOU, SOŠ	SOU, SOŠ
Dovednosti/předchozí zkušenosti	Pouze školní vzdělání	Školní vzdělání + praxe	Školní vzdělání + praxe
Ambice/motivace	Motivace vlastní – nemožnost najít zaměstnání	Potřeba pracovat – nemožnost najít zaměstnání ve svém oboru	Seberealizace, motivace ze strany zaměstnavatele
Zeměpisný rozsah	Zlínský kraj	Zlínský kraj	Zlínský kraj

Zdroj: [15]

Cílovou skupinou budou zejména uchazeči o zaměstnání vedení na úřadu práce, dále zaměstnanci chtějící si rozšířit znalosti (buď proto, že to vyžadují právní normy nebo zaměstnavatel), ale také zaměstnanci, kteří nejsou v současném zaměstnání spokojeni a chtějí změnit zaměstnání (zároveň potřebují změnit kvalifikaci). Projekt je zaměřen ne na školu povinné, ale na starší uchazeče, u kterých si to vyžaduje současný životní styl, případně to vyžadují oni sami.

11.3 Specifikace jednotlivých učebních oborů

Základní prioritou je tedy zavedení jednotlivých učebních oborů na distanční formu vzdělávání. Distanční vzdělávání je založeno na maximálním využití všech možných technických i didaktických podpor, které umožní studujícímu studovat samostatně, ve svém volném čase a tempem, které odpovídá jeho aktuálním časovým možnostem. Využívá všech distančních komunikačních prostředků, kterými lze prezentovat učivo - tištěné

materiály, magnetofonové záznamy, počítačové programy, e-mail nebo internet. Základním studijním materiálem však stále zůstávají tištěné texty, které se však zásadním způsobem liší od textů používaných v prezenčním studiu - používají se pracovní materiály problémové - plné otázek, textových vynechávek, námětů na cvičení, krátkých testů, shrnutí, zadání případových studií apod.

Tab. 7. Nabídka oborů

Nabídka oborů	
STROJÍRENSKÉ	- Automechanik
	- Obráběč kovů
	- Zámečník
STAVEBNÍ	- Instalatér
	- Klempíř – stavební výroba
ELEKTROTECHNICKÉ	- Elektrikář
	- Mechanik elektronických zařízení
SLUŽBY	- Kuchař – číšník, kuchařka – servírka pro pohostinství
	- Prodavač, prodavačka – smíšené zboží

Zdroj: Vlastní

Škola má s distanční formou vzdělávání již několikaleté zkušenosti, protože nabízí obor Podnikání – jako nádstavbové studium pro tříleté učební obory dálkovou formou. O tento obor je velký zájem a je navštěvován především pracujícími lidmi, kteří si chtějí rozšířit svou kvalifikaci. Výše uvedené obory (viz. Tab. 6. Nabídka oborů) chce škola rozšířit na distanční formu vzdělávání a umožnit tak změnit si kvalifikaci i starším lidem, lidem po vyučení a pracujícím.

11.4 Udržitelnost projektu v dalších letech

Udržitelnost projektu je zřejmá jednak z neustálého tlaku na nezaměstnané uchazeče, ale také na zaměstnance v jednotlivých podnicích, u nichž zaměstnavatel vyžaduje určité znalosti. Zároveň je tato udržitelnost podmíněna iniciativou jednotlivých uchazečů, kteří si chtějí tzv. „polepšit“ v zaměstnání, případně najít zaměstnání lepší. Stejně tak je zřejmá podpora vlády, protože Česká republika zatím trpí závažným nedostatkem celoživotního vzdělávání.

Jak vyplývá z analýzy, zaměstnavatelé ve Zlínském kraji mají nedostatek profesí s výučním listem. Podniky požadují zhruba kolem 3000 zaměstnanců, z čehož vyplývá možný dostatečný zájem o změnu kvalifikace a tedy celoživotní vzdělávání.

11.5 Riziko

Rizikem může být nedostatečný počet uchazečů o celoživotní vzdělávání a nepřidělení dostatečných finančních prostředků na realizaci projektu. Toto riziko hodlá škola eliminovat propagací projektu a dostatečným nábořem. Zároveň spolupráce s Úřadem práce by měla toto riziko částečně zmírnit.

Graf rizik

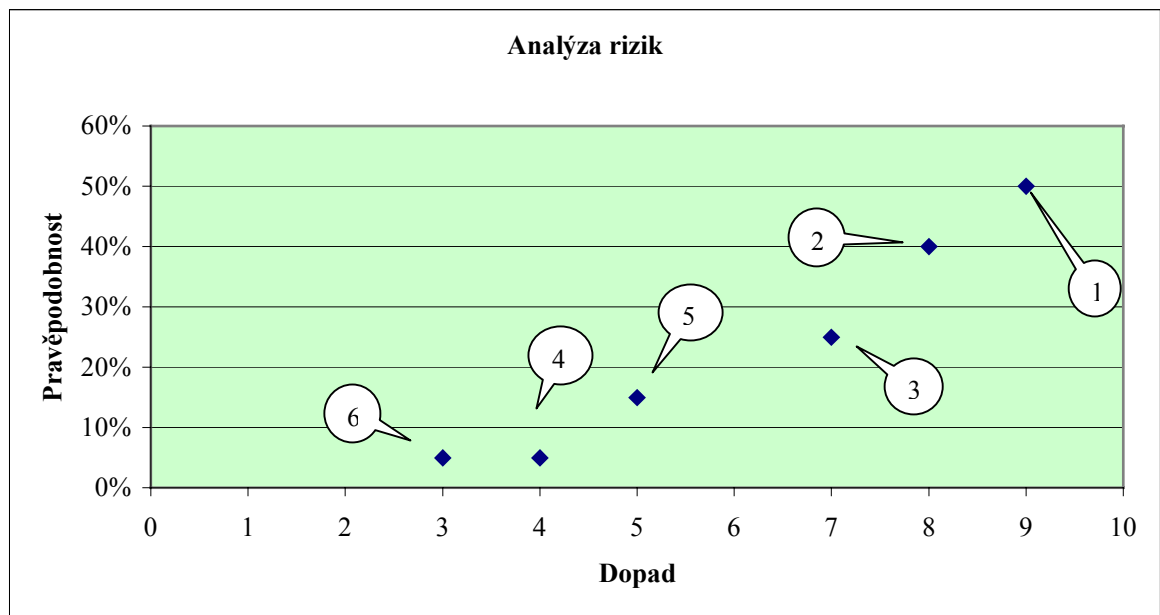
Následující graf rizik pomůže vyjasnit jednotlivá rizika, která mohou nastat v případě neúspěchu projektu. Proto je potřeba tato rizika identifikovat hned zpočátku, aby bylo zapříčiněno případným překvapením a bylo dostatek času je eliminovat.

Tab. 8. Analýza rizik

Číslo	Riziko	Dopad	Pravděpodobnost
1	Nepřidělení finančních prostředků z EU	9	50%
2	Nedostatek přihlášek pro studium	8	40%
3	Nedostatek času pro účinnou propagaci	7	25%
4	Nedostatek kvalitního personálního obsazení	4	5%
5	Realizace podobného programu konkurenční školou	5	15%
6	Nekvalitní příprava pro zahájení realizace projektu	3	5%

Zdroj: vlastní

Z pohledu pravděpodobnosti je nejvýznamnější riziko nepřidělení finančních prostředků. S tímto úzce souvisí i riziko nedostatku uchazečů o studium, které je třeba eliminovat účinnou propagací.

Obr. 11. Graf rizik

Matice analýzy rizika

Je třeba mít jasnou představu o podmínkách nezbytných pro úspěšnou realizaci projektu. Pokud je pravděpodobné, že tyto podmínky nebudou zajištěny vůbec nebo jen do určité míry, je nutno zvážit, zda je vhodné projekt realizovat. Abychom získali přehled, je třeba zodpovědět tyto otázky:

- Jaké podmínky musí být splněny, aby mohl být projekt úspěšný?
- Je pravděpodobné, že tyto podmínky budou splněny?
- Jak podmínky ovlivní úspěšnost projektu?

Do uvedené matice se zapíší předpoklady, které musí být splněny, pravděpodobnost, že jde o reálný předpoklad, a dopad, který bude mít na projekt. Tím je možno získat systematický přehled o problematických místech a posoudit, zda jsou rizika kritická nebo ne. [15]

Tab. 9. Matice analýzy rizika

Předpoklady, které je třeba splnit, aby byl projekt úspěšný	Pravděpodobnost, že předpoklad je pravdivý (vysoká, střední nebo nízká pravděpodobnost)	Dopad na úspěch projektu (které výstupy, výsledky nebo cíle jsou ohroženy)
Musí být k dispozici finance ze strukturálního fondu.	střední	Vysoký; není-li splněno, realizace projektu není možná.
Dostatečná informovat o systému celoživotního vzdělávání veřejnosti.	vysoká	Vysoký; není-li splněno, realizace projektu není možná
Dostatečný počet přihlášek do programu celoživotního vzdělávání.	vysoká	Vysoký; není-li splněno, realizace projektu není možná
Poptávka po celoživotním vzdělávání je dostačující pro otevření některých oborů.	vysoká	Vysoký

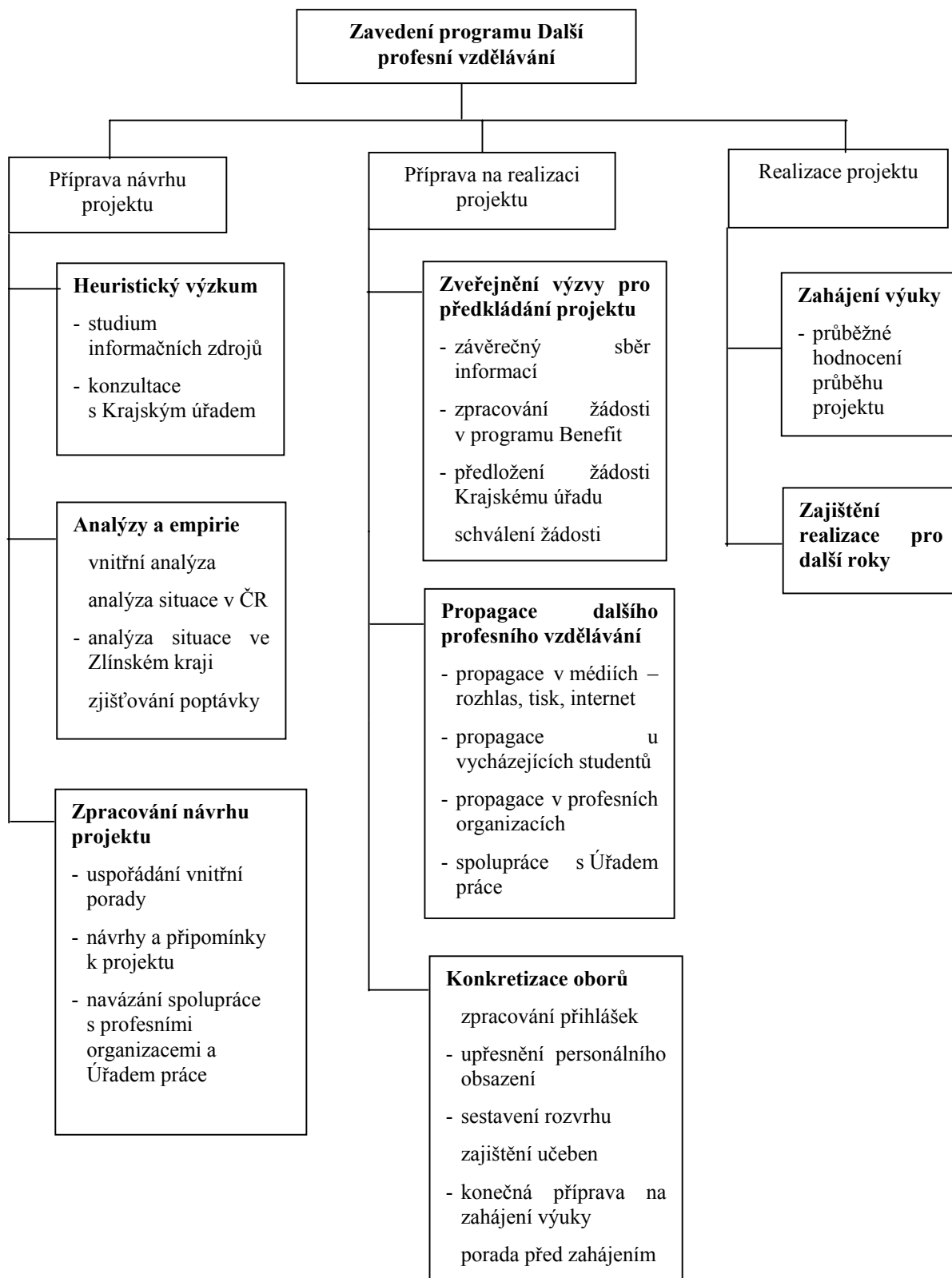
Zdroj: [15]

11.6 Plánování projektu

Podle údajů z Krajského úřadu ve Zlíně, bude výzva zveřejněna v dubnu tohoto roku. Na základě této výzvy škola podá žádost o projekt (viz Příloha I), který bude zpracován v programu Benefit. Tento program bude možno stáhnout ze stránek Krajského úřadu ve Zlíně přímo s výzvou. Po schválení bude možno začít tento projekt realizovat od září roku 2005, kde od května až června by již byla zveřejněna nabídka na možnost studia. Bude osloven jednak úřad práce, dále bude propagace na internetu a v místním tisku. Od září 2005 budou pak realizovány obory s dostatečným zájmem. V prvním roce se předpokládá nižší účast, a to zejména díky zatím nedostatečné informovanosti veřejnosti. V dalších letech se předpokládá nárůst, případně možnost doplnění nabídky podle zájmu.

11.6.1 WBS

Pro bližší přiblížení projektu byla zvolena metoda hierarchické struktury činností (WBS), která rozděluje projekt do jednotlivých úkolů a činností.

Obr. 12. Struktura WBS

Tab. 10. Seznam činností a odhad termínů

Činnost	Délka trvání (v týdnech)
1. Nápad na zavedení studia pro dospělé občany	2
2. Zjišťování informací	8
3. Konzultace na Krajském úřadě	2
4. Zjišťování poptávky – dotazník pro vycházející studenty	2
5. Analýza situace v ČR a ve Zlínském kraji	2
6. Vnitřní porada o zavedení projektu, návrhy a připomínky	2
7. Navázání spolupráce s Úřadem práce a profesními organizacemi	2
6. Zpracování návrhu projektu	4
7. Zveřejnění výzvy pro předkládání žádostí	1
8. Závěrečné zpracování projektu – vypracování žádosti v programu Benefit	4
9. Předložení žádosti Krajskému úřadu	1
10. Vyjádření Krajského úřadu – schválení žádosti	3
11. Propagace programu – nábor uchazečů, informování o možnosti dalšího profesního vzdělávání studentů vycházejících ročníků	6
12. Propagace v médiích – tisk, rozhlas, internet	1
13. Propagace v profesních organizacích	1
14. Zpracování přihlášek	2
15. Upřesnění realizace jednotlivých oborů dle poptávky	2
16. Zajištění personálního obsazení	3
17. Sestavení rozvrhu pro jednotlivé obory	2
18 Konečná příprava před zahájením výuky	1
19. Závěrečná porada před zahájením výuky	1
20. Zahájení výuky	1

Zdroj: vlastní

Tab. 11. Časový harmonogram projektu

	9/04	10/04	11/04	12/04	1/05	2/05	3/05	4/05	5/05	6/05	7/05	8/05	9/05
Příprava návrhu projektu													
- heuristický výzkum													
- analýza a empirie													
- zpracování návrhu projektu													
Příprava na realizaci projektu													
- zveřejnění výzvy pro předkládání návrhu projektu													
- propagace dalšího profesního vzdělávání													
- konkretizace oborů													
Realizace projektu													
- zahájení výuky													

Zdroj: Vlastní

11.7 Analýza nositelů oprávněných zájmů

Nositelem oprávněného zájmu je kdokoli, kdo je ovlivněn tím, co se projekt snaží realizovat.

Kdo se na realizaci projektu bude podílet:

- **vedení školy** – vedení školy je celkovým koordinátorem a organizátorem projektu (jedná se o zástupce školy a ředitele), jeho úkolem je zorganizovat nábor potencionálních studujících, zpracovat přihlášky, rozdělit uchazeče podle jednotlivých oborů, zpracovat časový harmonogram studia, najmout další pracovníky, zajistit konkrétní realizaci a rozdělit jednotlivé úkoly,
- **zaměstnanci školy** – úkolem zaměstnanců školy bude zajišťovat hladký průběh projektu, realizovat výuku a plnit přidělené úkoly od vedení školy,
- **uchazeči o studium** – mají největší podíl na ovlivnění realizace projektu, na nich závisí, zda projekt bude udržitelný i v dalších letech, čím více uchazečů, tím větší úspěšnost projektu,
- **profesní organizace** – jedná se o organizace, které očekávají výstupy projektu – tedy vyučené v oboru, které požadují, dále se jedná o organizace, jejichž zaměstnanci se výuky zúčastní,
- **Úřad práce** – ovlivní projekt tím, že bude podávat informace o poptávce a nabídce na trhu práce, které obory jsou nejvíce poptávány a zároveň bude zprostředkovatelem

mezi školou a případnými uchazeči o zaměstnání, kteří by mohli získat práci díky přeučení na jiný obor,

- **Krajský úřad** – je zprostředkovatelem přidělení finančních prostředků a zároveň posuzovatelem realizace projektu.

Tab. 12. *Nositelé oprávněného zájmu*

Nositelé oprávněného zájmu projektu	
Koho projekt ovlivní:	• vedení školy • zaměstnance školy • uchazeče o studium • profesní organizace • Úřad práce
Kdo bude užívat výstupy projektu:	• studující • profesní organizace • škola
Od koho jsou potřeba vstupy:	• zaměstnanci školy • vedení školy • uchazeči o studium • Úřad práce • profesní organizace
Kdo projekt podporuje:	• vedení školy • uchazeči o studium • zaměstnanci školy
S kým a bez koho projekt nebude možný:	• krajský úřad • uchazeči o studium • zaměstnanci školy
Kdo bude ze změny těžit:	• studující • škola

Zdroj: vlastní

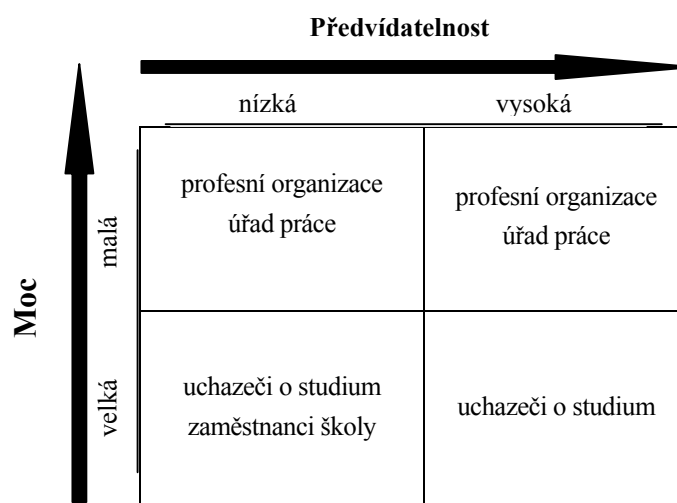
11.7.1 Matice moci a zájmu

Obr. 13. Matice moci a zájmu

Z uvedeného obrázku je patrné (Obr. 11. Matice moci a zájmu), že nejvíce je potřeba brát v úvahu uchazeče o studium, kteří jsou považováni za tzv. klíčové hráče. Na nich závisí úspěšnost projektu. Dalším klíčovým hráčem je Krajský úřad, který rozhoduje o přidělení dotace, proto je třeba jej průběžně informovat. Vysokou úroveň zájmu mají profesní organizace a Úřad práce, zaměstnanci školy se projektu také účastní, ale tuto skupinu osob stačí průběžně informovat a samozřejmě od nich vyžadovat výsledky. Celkovým koordinátorem je vedení školy, které má největší zájem na realizaci projektu.

11.7.2 Matice moci a dynamismu

Obr. 14. Matice moci a dynamismu

Skupina, která může nejvíce ovlivnit výsledek jsou uchazeči o studium. Jak již bylo uvedené v analytické části, zřejmá je jejich poptávka po studiu. Z tohoto úhlu pohledu jsou rizika eliminována. Je třeba brát ovšem v úvahu i zaměstnance školy, kteří budou mít největší podíl při realizaci projektu, budou přímo pracovat se studujícími, proto je potřeba znát i jejich postoj a brát v úvahu jejich názory a připomínky. Důležitá je také podpora profesních organizací a Úřadu práce.

11.7.3 Matice zodpovědnosti

Následující tabulka ukazuje, jaké činnosti jsou oprávněni provádět jednotliví nositelé oprávněného zájmu.

Tab. 13. Matice zodpovědnosti

Nositelé oprávněného zájmu	Činnosti
Vedení školy	- odpovídá za celkovou realizaci projektu, rozděluje úkoly jednotlivým účastníkům projektu, kontroluje plnění projektu a přijímá patřičná opatření.
Zaměstnanci školy	- podávají návrhy a připomínky pro úspěšnou realizaci projektu, plní přidělené úkoly od vedení školy a prakticky realizují průběh projektu.
Uchazeči o studium	- za projekt nezodpovídají, pouze se ho účastní, jsou však podmínkou pro realizaci projektu.
Profesní organizace	- poptávají výstupy projektu – vystudované uchazeče a rovněž vysílají své zaměstnance doplnit nové znalosti a kvalifikaci.
Úřad práce	- je zprostředkovatelem mezi nezaměstnanými, školou a profesními organizacemi.
Krajský úřad	- je posuzovatelem projektu a určuje přidělení finančních prostředků a zároveň je oprávněn kontrolovat, zda poskytnuté prostředky jsou poskytnuty v souladu s projektem.

Zdroj: vlastní

11.8 Finanční plán

Ve finančním plánu jsou zahrnuty jak personální, materiální i metodické potřeby. V souvislosti s dalším rozvojem vzdělávání bude nutné přijmout další pracovníky a současné pracovníky, kteří se budou na projektu přímo podílet, proškolit. Proto jsou zde zahrnuty i náklady na školení pedagogických pracovníků, kteří budou pravidelně navštěvovat školení týkající se oboru. Škola hodlá zavést spolupráci také s odborníky

z praxe, kteří by spolupracovali s učiteli odborných předmětů, případně se přímo podíleli na výuce. Vyučování by se mělo stát prestižní záležitostí vynikajících manažerů, podnikatelů a dalších odborníků.

Dále bude zapotřebí nakoupit nové pomůcky k výuce, a to zejména v odborných předmětech jednotlivých oborů, ale také i pro výuku cizích jazyků a informační a komunikační technologie.

11.8.1 Komentář k jednotlivým nákladům

Vzhledem k potřebnosti finančních prostředků na jednotlivé produkty, je zapotřebí jednotlivé náklady blíže upřesnit.

Náklady na výukový software

Náklady na výukový software představují zejména nákup školní licence na jednotlivé programy určené jednak pro odborné předměty, ale také pro výuku cizích jazyků. Programy budou vybrány na základě nejvýhodnější nabídky předložené dodávajícími subjekty.

Náklady na metodické pomůcky

Patří sem zejména náklady na pomůcky pro jednotlivé vyučující odborných předmětů, které souvisí s praktickými dovednostmi a ověření teorie v praxi.

Cestovné

Náklady na cestovné budou využity zejména pro dojíždění pracovníků na školící kurzy, ale také náklady související s náborem uchazečů a vzájemnou komunikací s úřadem práce.

Mzdové náklady

Ve mzdových nákladech jsou zahrnuty zejména náklady na mzdy vyučujících a také odměny pro odborníky z praxe.

Náklady na propagaci a zajištění dostatečného počtu účastníků

Náklady na propagaci obnášejí zejména reklamu v rozhlasu (Rádio Zlín), v místních inzertních novinách, na internetu a zasílání propagačních materiálů do jednotlivých organizací.

Ostatní náklady

Ostatní náklady a případně investice budou hrazeny z běžného rozpočtu školy, tedy mimo rozpočet tohoto projektu.

11.8.2 Rozpočet projektu*Tab. 14. Rozpočet projektu*

Výdaje	Náklady (v Kč)
1. Lidské zdroje (pracovní smlouvy) - mezisoučet	270 000,00
1.1 Mzdové náklady - hrubá mzda	200 000,00
1.2 Odvody sociálního a zdravotního pojištění zaměstnavatele	70 000,00
2. Cestovné - mezisoučet	26 000,00
2.1 Cestovné (dle zákona č.119/92 Sb.)	20 000,00
2.2 Náklady na vozidlo (služební vůz) - spotřeba PHM	6 000,00
3. Nákupy materiálu a zboží (obchodní smlouvy, faktury, paragony) - mezisoučet	350 000,00
3.1 Nákup materiálu (spotřební, pomocný)	300 000,00
3.2 Nákup zboží	0,00
3.3 Nákup DHM	20 000,00
3.4 Ostatní (specifikujte)	30 000,00
4. Nákupy služeb (obchodní smlouvy, faktury, paragony) - mezisoučet	336 000,00
4.1. Převážné (tuzemsko a zahraničí, hromadná přeprava osob a zboží, atd.)	0,00
4.2 Leasing	
4.3 Pronájmy	0,00
4.4 Služby související s provozem kanceláře (telefony, energie, aj. režie)	40 000,00
4.5 Ubytování a stravné	36 000,00
4.6 Studie, publikace (tvorba, tisk, kopírování)	50 000,00
4.7 Náklady na konference/semináře (honoráře, ostatní služby)	10 000,00

4.8 Překlady, tlumočení	0,00
4.9 Náklady na audit, nezbytné posudky	0,00
4.10 Náklady na publicitu (informační tabule, pamětní desky)	80 000,00
4.11 Náklady na výběrová řízení	0,00
4.12 Náklady na poradenství, expertní, konzultační a jiné služby	0,00
4.13 Právní služby	0,00
4.14 Finanční služby (poplatky,záruky atd.)	10 000,00
4.15 Náklady na marketing	50 000,00
4.16 Odpisy vlastního hmotného a nehmotného majetku	60 000,00
4.17 Ostatní výše nespecifikované služby (specifikujte)	0,00
5. Investiční náklady - mezisoučet	30 000,00
5.1 Zabezpečení výstavby (inženýrská činnost)	0,00
5.2 Nákup pozemků (do 10% celk. uznatel. nákladů), nemovitostí	0,00
5.3 Projektová dokumentace do 5% celkových uznatelných nákladů projektu (projektová dokumentace stavby, dokumentace pro podání žádosti, EIA, studie proveditelnosti, CBA, podnikatelský plán)	0,00
5.4 Stavební části stavby	0,00
5.5 Technologická zařízení (nákup technologických zařízení, strojů a zařízení vč. montáže - nové i použité zařízení)	0,00
5.6 Nákup nehmotného majetku (patenty, know-how, licence)	30 000,00
5.6 Ostatní výše nespecifikované investiční náklady	0,00
6. Jiné náklady - mezisoučet	0,00
6.1. Náklady partnera (specifikujte)	0,00
6.2 Výdaje v naturáliích (pozemky, nemovitosti, stavební práce)	0,00
6.3 Ostatní (nelze využít předchozích řádků - specifikujte)	0,00
6.4 DPH, kdy není nárok na odpočet na vstupu	0,00
7. Předpokládané příjmy projektu získané během doby jeho realizace	240 000,00
I. Uznatelné výdaje celkem	907 000,00
II. Neuznatelné výdaje celkem (např. bytová výstavba, sankce, nákup osobních vozů, kancelářské vybavení, DPH u plátců, výdaje na opravu u investičních projektů, příjmy)	0,00
III. Celkové náklady projektu (I.+II.)	907 000,00

Zdroj: [15]

Celkový rozpočet předpokládá žádost o přidělení dotace ve výši Kč 907.000,--. Finanční rozpočet je sestaven na 1 rok, i když předpokladem je udržení projektu i do dalších let. Úvodní finanční náklady jsou vysoké zejména díky nákupu nových pomůcek a výukových programů a nákladů na zajištění projektu. V dalších letech se předpokládá žádost o dotace z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Dostatek financí v dalších letech by měl být zabezpečen zvýšením počtu uchazečů o studium. V úvahu přichází i možnost zavedení mírného poplatku za studium.

Uvedený rozpočet zahrnuje objem finančních prostředků, které hodlá škola získat z Evropského sociálního fondu. Ostatní náklady, jako jsou náklady na energii, teplo, vodu a případné další budou hrazeny z prostředků školy. Dále si škola hradí z vlastních prostředků náklady na výzkum, který byl uspořádán na SOŠ a SOU Slavičín. Stejně tak si škola sama hradí mzdové náklady, které vznikaly a vznikají v souvislosti s přípravou projektu.

Tab. 15. Náklady a příjmy podle data vzniku

Čas	Druh nákladu	Kč	Druh příjmu	Kč
4/05	Náklady na propagaci	40000		
5/05	Náklady související s přípravou projektu - cestovné	10000		
5/05	Náklady na semináře, školení	10000		
5/05	Služby související s provozem kanceláře, telefony (vztahují se většinou k propagaci)	20000		
6/05	Mzdové a materiální náklady související s přípravou realizace výuky	75000		
6/05	Náklady na studie, publikace, tisk, kopírování	120000		
7/05	Náklady na metodické pomůcky	200000		
8/05	Mzdové náklady			
8/05	Náklady na nákup software a uvedení do provozu, zaškolení	120000		
8/05	Nákup DHM	20000		
9/05			Příjem za studenty	240000
9/05	Mzdové náklady	60000		
9/05	Dodatečné náklady na potřebné pomůcky k výuce	30000		
9/05	Náklady na materiály související s výukou – literatura, tisk, kopírování	25000		

Zdroj: vlastní

11.8.3 Hodnocení projektu z pohledu analýzy investic

Pro hodnocení projektu z pohledu analýzy investic je možné použít metodu výpočtu čisté současné hodnoty budoucích peněžních toků (NPV), která je založena na diskontování očekávaných příjmů z investice (projektu) srovnaných s náklady na pořízení této investice (náklady projektu).

Pro výpočet současné hodnoty (PV) použijeme vztahu:

$$PV = \sum_{t=1}^n \frac{FV_t}{(1+i)^t}$$

- kde
- PV ... současná hodnota investice (projektu)
 - FV ... budoucí hodnota peněžních toků plynoucích z realizace projektu
 - t ... počet let po realizaci projektu
 - i ... sazba kapitálových nákladů na investici (naš požadavek na zhodnocení)
 - n ... celkový počet let

Pro výpočet současné hodnoty projektu je třeba stanovit rozpočet cash-flow. Následující rozpočet předpokládá použití prostředků z fondu EU ve školním roce 2005/2006, kde se předpokládá nejnižší počet uchazečů. Následující roky pak v sobě zahrnují příspěvek od zřizovatele, příjmy od studentů v podobě poplatku za studium a předpokládá se i vyšší počet uchazečů.

Tab. 16. Rozpočet cash-flow

	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Tržby	1 147 000 Kč	1 660 000 Kč	1 820 000 Kč	2 000 000 Kč	2 200 000 Kč
Náklady	847 000 Kč	447 000 Kč	590 000 Kč	600 000 Kč	650 000 Kč
Odpisy	60 000 Kč	55 000 Kč	50 000 Kč	45 000 Kč	40 000 Kč
Zisk	240 000 Kč	1 158 000 Kč	1 180 000 Kč	1 355 000 Kč	1 510 000 Kč

Zdroj: vlastní

Tab. 17. Tabelace hodnot pro výpočet PV

	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
t	1	2	3	4	5
i	8 %	8 %	8 %	8 %	8 %
FV	240 000 Kč	1 158 000 Kč	1 180 000 Kč	1 355 000 Kč	1 510 000 Kč
PV	123 077 Kč	357 407 Kč	202 332 Kč	129 077 Kč	79 936 Kč

Zdroj: vlastní

Provedeme-li pak sumarizaci dílčích hodnot PV, pak dostaneme konečnou současnou hodnotu investice, která se rovná částce 891 829 Kč.

PV současná hodnota investic	P _i náklady investice (projektu)
891 829 Kč	847 000 Kč
NPV (čistá současná hodnota) = + 44 829 Kč ⇒ INVESTOVAT, RESP. REALIZOVAT PROJEKT	

Z uvedeného vyplývá, že realizace projektu je pro školu výhodná i z hlediska finančního. Tyto finance, které škola získá realizací projektů může použít na zmodernizování a zkvalitnění výuky, nákup nových metodických pomůcek a zlepšit zařízení odborných učeben.

Metoda výnosnosti (rentability) investic

Výnosnost se počítá podle vzorce:

$$r_l = \frac{\phi Z_r}{IN},$$

Kde Z_r je průměrný čistý roční zisk plynoucí z investice,

IN jsou náklady na investici.

Výpočet: $240 + 1158 + 1355 + 1510 = 5\,443,-$ tis. Kč

ϕ roční zisk = 1 360,75 tis. Kč

Náklady: $(847 / 1360,75) * 100 = \mathbf{62,24 \%}$

Výnosnost investice (projektu) tedy činí 62,24 %.

Metoda doby splacení

Dobou splacení je takové období (počet let), za které tok výnosů (čistý cash-flow) přinese hodnotu rovnající s původním nákladům na investici. Dobu splacení zjistíme postupným načítáním ročních částek cash flow tak dlouho, až se kumulované částky cash-flow rovnají investičním nákladům.

Tab. 18. Kumulovaný cash-flow

Rok	Cash-flow	Kumulovaně
1	240	240
2	1158	1398
3	1355	2753
4	1510	4263

Zdroj: vlastní

Doba splacení je $1 + 607/1158 = 1,52$ roku.

11.9 Výsledek projektu

Výsledek projektu bude přínosný nejen pro SOŠ a SOU Slavičín (zvýšení konkurenceschopnosti, získání prestiže a přísunu studentů), ale také pro oblast Zlínského kraje (zavedením tohoto kurzu se předpokládá snížení nezaměstnanosti). Neméně přínosným výsledkem realizace projektu je určitý podklad pro zpracování dalších projektů a zároveň prolomení určité bariéry, která bránila podávání žádostí o finance ze strukturálních fondů EU.

Úspěšná realizace projektu předpokládá přísun finančních prostředků, které pomůžou zavést nové formy a metody do výuky, nákup nových metodických pomůcek a výukových programů, se kterými se naučí účastníci celoživotního vzdělávání pracovat.

ZÁVĚR

Sociální a kulturní rozvoj v regionech je spoluutvářen místními iniciativami a činnostmi neziskových organizací a občanských sdružení. Rozvoj tohoto přirozeného prostředí občanské společnosti trpí četnými nedostatky. Neziskový sektor trpí nedostatkem finančních zdrojů a převládajícím zaměřením na krátkodobé projekty. Specifickým problémem současné situace je nedostatečná připravenost místních a regionálních orgánů na hladký průběh implementace programů finanční podpory ze strukturálních fondů.

Zrychlení, globalizace a komplexnost vývoje společnosti, technologie i ekonomiky nebyvale zvyšují nároky, kladené na každého jedince. Aby bylo možné těmto a dalším nárokům náležitě dostát, mělo by se rozšířit vzdělávání od mladých lidí na dospělé. Rozhodující koncepcí vzdělávání se stala koncepce celoživotního učení. Základní idea celoživotního učení, a to celoživotního učení pro všechny, spočívá v tom, že každý by měl mít co nejnlehčí přístup k různým formám celoživotního učení a měl by k němu být také náležitě motivován a podporován.

Diplomová práce se zabývá problematikou zavedení projektu Rozvoje dalšího profesního vzdělávání do podmínek SOŠ a SOU Slavičín. Teoretická část se zabývá problematikou sestavování projektů. Popisuje teoretické možnosti, kde získat finanční prostředky a jak sestavit projekt. Analytická část je zaměřena na analýzu současné situace ve vzdělávání jak v celé České republice, tak ve Zlínském kraji a samozřejmě je zaměřena i na výsledky dotazníků, které vyplňovaly žáci vycházejících ročníků na SOŠ a SOU Slavičín. Z uvedené analýzy vyplývá nedostatek možností pro vzdělávání a rozšiřování kvalifikace dospělých osob, které již v současné době převažují nad mladšími občany. Projektová část proto předkládá návrh projektu Rozvoje dalšího profesního vzdělávání pro tyto občany, kteří jsou hybnou silou naší ekonomiky.

Navržený projekt bude užitečný nejen pro potřeby veřejnosti, ale také pro školu, která má tímto projektem možnost získat určitou prestiž a přilákat další studenty, čímž se dostane do

povědomí obyvatel a při volbě některého typu školy zvolí SOŠ a SOU Slavičín jako školu, která připravuje široké možnosti vzdělávání a rozvoje osobnosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Dolanský, V., Měkota, V., Němec, V. *Projektový management*. 1 vyd. Praha: Grada Publishing, 1996, ISBN 80-7169-287-5
- [2] Kažmiersky, T., Pelcl, P. *Projektové a strategické plánování pro neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Regionální environmentální centrum
- [3] Rosenau, D. *Řízení projektů*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 2000, ISBN 80-7226-218-1
- [4] zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)
- [5] *Shrnutí rámce podpory společenství cíl I pro Českou republiku 2004-2006* [online] [citace 2004-12-20]. Dostupné z <<http://www.strukturalni-fondy.cz/upload/1082467188csf-czsummarycz.doc>>
- [6] *Jak čerpat finance z fondů EU* [online] [citace 2005-01-10]. Dostupné z <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/urad/orr/granty/jakcerpat.htm>>
- [7] Palánová, I. *Jak mohou školy připravit projekty z prostředků ESF* [online] [citace 2005-02-05]. Dostupné z http://www.nuov.cz/casopisy/ESF_seminare/esf_prirucka.pdf
- [8] [online] [citace 2005-02-05]. Dostupné z <<http://www.souslavicin.cz>>
- [9] Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Operační program Rozvoj lidských zdrojů pro ESF 2004-2006* [online] [citace 2005-02-05]. Dostupné z http://www.msmt.cz/_DOMEK_deflaut.asp?CAI=3218
- [10] *Grantové schéma Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání – zaměření* [online] [citace 2005-02-05]. Dostupné z <http://www.kr-zlinsky.cz/vismo/dokumenty2.php?ID=322869>
- [11] Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. *Příručka pro žadatele o finanční podporu grantovým projektům OP RLZ* [online] [citace 2005-02-05]. Dostupné z <http://www.kr-zlinsky.cz/vismo/45019/zadatel2.pdf>
- [12] [online] [citace 2005-03-14]. Dostupné z http://uh.uradprace.cz/pruzkum/kzam_ze1.htm

- [13] [online] [citace 2005-03-14]. Dostupné z
http://uh.uradprace.cz/pruzkum/suma_vs1.htm
- [14] [online] [citace 2005-03-14]. Dostupné z
<http://www.mpsv.cz/scripts/clanek.asp?id=180&lg=1#4>
- [15] [online] [citace 2005-03-17]. Dostupné z <<http://www.strukturalni-fondy.cz>>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	Daň z přidané hodnoty
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
ISŠ	Integrovaná střední škola
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
Pp	Program podpory
RRLZ	Rada pro rozvoj lidských zdrojů
RŠ	Rodinná škola
SOŠ a SOU Slavičín	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Slavičín

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Projektový cyklus	33
Obr. 2. Věkové složení obyvatelstva k 31.12.2000	43
Obr. 3. Sektorová zaměstnanost	45
Obr. 4. Vývoj registrované nezaměstnanosti	47
Obr. 5. Průměrná délka vzdělávání – ČR a EU	48
Obr. 6. Systém celoživotního vzdělávání pro Slavičín.....	51
Obr. 7. Přípravenost na život	51
Obr. 8. Náročnost v předmětech	52
Obr. 9. Rozhodnutí pro obor	52
Obr. 10. Metoda SPIN	62
Obr. 11. Graf rizika.....	68
Obr. 12. Struktura WBS	70
Obr. 13. Matice moci a zájmu.....	74
Obr. 14. Matice moci a dynamismu	74

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Vývoj populace v ČR	43
Tab. 2. Znevýhodněné skupiny na trhu práce.....	47
Tab. 3. Potřeba nových zaměstnanců.....	54
Tab. 4. Sumarizace výsledků.....	55
Tab. 5. Matice relevantnosti	63
Tab. 6. Identifikace cílových skupin.....	65
Tab. 7. Nabídka oborů	66
Tab. 8. Analýza rizika.....	67
Tab. 9. Matice analýzy rizika	69
Tab. 10. Seznam činností a odhad termínů.....	71
Tab. 11. Časový harmonogram projektu	72
Tab. 12. Nositelé oprávněného zájmu	73
Tab. 13. Matice zodpovědnosti.....	75
Tab. 14. Rozpočet projektu.....	77
Tab. 15. Náklady a příjmy podle data zniku.....	79
Tab. 16. Rozpočet cash-flow	80
Tab. 17. Tabele hodnot pro výpočet PV.....	80
Tab. 18. Kumulovaný cash-flow.....	82

SEZNAM PŘÍLOH

P I Formulář žádosti o finanční podporu z OP RLZ

PŘÍLOHA P I: FORMULÁŘ ŽÁDOSTI O FINANČNÍ PODPORU Z OP RLZ

1. Identifikace operačního programu a výzvy

Číslo operačního programu:

Název operačního programu:

Číslo priority:

Název priority:

Číslo opatření:

Název opatření:

Číslo výzvy:

Název grantového schématu:

Oblast zásahu:

2. Identifikace projektu

Název projektu:

Zkrácený název:

Název projektu v anglickém jazyce:

Předpokládané datum zahájení projektu:

Předpokládané datum ukončení projektu:

Délka trvání projektu v měsících:

Stručný obsah projektu:

Místo realizace

Území dopadu

Přesné místo realizace

Region soudržnosti (NUTS II):

Kraj:

Okres:

Kraj (NUTS III):

Obec:

PSČ:

Okres (NUTS IV):

Ulice:

Obec (NUTS V):

Č. popisné:

Č. orientační:

Převažující místo realizace:

Umístění projektu

Městské prostředí?:

Venkovské prostředí?:

Územně nevymezeno?:

3. Identifikace žadatele

Název subjektu:

Zkratka:

Malý a střední podnik?:

Právní forma:

Plátce DPH?:

DIČ:

IČ:

Statutární zástupce právnické osoby

Jméno	Příjmení	Titul před	Titul za	Telefon	Adresa	Poznámka

Úřední adresa

Kraj:

Okres:

Obec:

PSČ:

Ulice:

Č. popisné:

Č. orientační:

www stránky:

Kontaktní osoba - adresa pro doručení

Jméno:

Příjmení:

Titul před:

Titul za:

Telefon:

Mobilní telefon:

Fax:

E-mail:

Kraj:

Okres:

Obec:

PSČ:

Ulice:

Č. popisné:

Č. orientační:

4. Identifikace partnerů žadatele

Název subjektu:

Zkratka:

Právní forma:

Plátce DPH?:

DIČ:

IČ:

Partner s finančním příspěvkem?:

Úřední adresa

Kraj:

Okres:

Obec:

PSČ:

Ulice:

Č. popisné:

Č. orientační:

5. Popis projektu

Zdůvodnění a vazby projektu

Zdůvodnění potřeby projektu:

Vazba projektu na příslušné opatření programu:

Vazba projektu na strategické dokumenty:

Zaměření, cílové skupiny a činnosti projektu

Cíle projektu:

Cílové skupiny:

Přínos pro cílovou skupinu:

Zapojení cílových skupin:

Činnosti realizované projektem:

Doprovodná opatření

Budou součástí projektu doprovodná opatření?:

Popis doprovodných opatření:

Udržitelnost

Popis pokračování činností po skončení podpory:

Rizika

Popis rizik a návrh opatření jak jim předcházet:

6. Realizace projektu

Popis realizace projektu

Klíčové aktivity a metody realizace:

Klíčová aktivita	Metody realizace

Zapojení partnerů:

Partner	Role	Důvod zapojení	Práce s cílovou skupinou

Vnitřní postupy řízení a hodnocení:

Opatření pro zajištění publicity:

V čem je projekt inovativní:

Složení realizačního týmu

Počet podílejících se osob:

Zapojení jednotlivých členů týmu v projektu:

Role člena týmu	Název subjektu	Úvazek	Zapojení

Zkušenosti žadatele a partnerů

Zkušenosti žadatele s řízením a realizací projektů v oblasti RLZ:

Zkušenosti partnera s obdobnými projekty:

Partner	Popis projektu

Předchozí spolupráce s partnerem:

Partner	Popis spolupráce

[illegible][illegible][illegible][illegible]

8. Náklady projektu

Rozpočet

Náklady na celý projekt

Finanční plán na jednotlivé roky

Druh výdajů

	jednotek (v Kč)	na jednotku (v Kč)	náklady
--	--------------------	-----------------------	---------

1. Osobní náklady

1.1. Náklady na pracovníky

1.1.1. Odborný personál

1.1.2. Administrativní/pomocný
personál

OSOBNÍ NÁKLADY - mezisoučet

2. Cestovné

2.1. Diety (ubytování a stravné)

2.1.1. Zahraniční personál den/osoba

2.1.2. Místní personál den/osoba

2.2. Mezinárodní cestovné cesta/osoba

2.3. Místní cestovné měsíc

Cestovné - mezisoučet

3. Zařízení a vybavení

3.1. Nákup výpočetní techniky kus

3.2. Nákup jiného zařízení kus

3.3. Nákup DHM kus

3.4. Nájem/leasing zařízení,

budov	den
3.5. Amortizace vlastního majetku	měsíc
3.6. Náklady na opravy a údržbu	měsíc
3.7. Náklady na SW	kus
3.8. Náklady na nákup výsledků výzkumu a odborné činnosti	publikace

Zařízení a vybavení – mezisoučet

4. Místní kancelář/náklady projektu

4.1. Spotřební zboží a provozní materiál	měsíc
4.2. Telefon,fax,poštovné	měsíc
4.3. Nájem kanceláře	měsíc
4.4. Provoz vozidla	měsíc
4.5. Náklady na nákup vody, paliv a energie (elektřina/topení)	měsíc
4.6. Jiné výše neuvedené náklady (internet, úklid, údržba)	měsíc

Místní kancelář/náklady projektu - mezisoučet

5. Nákup služeb

5.1. Publikace/školicí materiály/manuály	kus
5.2. Odborné služby/Studie a výzkum	služba
5.3. Náklady vyplývající přímo ze	

smlouvy	služba
5.4. Náklady na	
konference/kurzy	konf./kurz
5.5. Jiné náklady	

OSTATNÍ NÁKLADY, SLUŽBY – MEZISOUČET

6. Drobné stavební úpravy

6.1. Drobná stavební úprava	úprava
-----------------------------	--------

Drobné stavební úpravy - mezisoučet

7. Přímá podpora

7.1. Mzdové příspěvky	osoba/měsíc
7.2. Cestovné, ubytování	
a stravné	osoba/školení
7.3. Příspěvek na péči o dítě a	
další závislé osoby	osoba/měsíc
7.4. Jiné výše neuvedené	
náklady	

Přímá podpora - mezisoučet

8. Celkové uznatelné náklady

9. Celkové neuznatelné náklady

10. Celkové náklady projektu

9. Předpokládané zdroje financování

náklady projektu

% z celkových

(v Kč)

nákladů

a) **Výdaje pro spolufinancování:**

b) **Žadatel a partneři** - vlastní zdroje:

c) - ostatní zdroje:

d) - přímé výnosy projektu:

e) - **celkem:**

f) **Celkové uznatelné náklady projektu:**

g) Celkové neuznatelné náklady projektu:

h) **Celkové náklady projektu:**

10. Očekávané efekty projektu

Multiplikační efekty

Má projekt multiplikační efekty?:

Popis multiplikačních efektů:

Přidaná hodnota

Popis přidané hodnoty projektu:

11. Ukazatele a kvantifikované hodnoty

odhad počtu podpořených osob

muži ženy

Počet podpořených osob - klientů služeb:

Počet podpořených osob - poskytovatelů služeb:

Počet podpořených osob celkem:

odhad počtu podpořených klientů služeb

podle postavení na trhu práce

muži ženy

muži ženy

Zaměstnaní a sebezaměstnaní:

Nezaměstnaní:

Dlouhodobě nezaměstnaní:

Ostatní:

podle věku

muži ženy

muži ženy

Mládež do 25 let:

Starší osoby nad 50 let:

Ostatní:

podle znevýhodnění na trhu práce

muži ženy

muži ženy

Nízkokvalifikovaní:

Osoby se ZPS:

odhad počtu podpořených organizací

podle typu organizace

Velké podniky:

Malé a střední podniky:

Orgány veřejné zprávy:

Ostatní veřejné instituce:

NNO:

Ostatní:

Celkem:

podle zaměření organizace

Vzdělávací a poradenské instituce: Instituce poskytující služby zaměstnanosti:

Instituce poskytující sociální služby: Instituce podporující poskytování služeb:

Ostatní:

12. Další výstupy a výsledky projektu

Výstupy

Název ukazatele:

Jednotka ukazatele:

Výchozí hodnota:

Plánovaná hodnota:

Výsledky

Název ukazatele:

Jednotka ukazatele:

Výchozí hodnota:

Plánovaná hodnota:

Další plánované výstupy/výsledky projektu:

13. Horizontální témata

Rovné příležitosti

Projekt je soustředěn především na podporu rovných příležitostí?:

Projekt má pozitivní dopad na rovné příležitosti?:

Projekt je z hlediska podpory rovných příležitostí neutrální?:

Popis a zdůvodnění vlivu na rovné příležitosti:

Životní prostředí

Projekt je soustředěn především na životní prostředí?:

Projekt je šetrný k životnímu prostředí?:

Projekt je k životnímu prostředí neutrální?:

Popis a odůvodnění vlivu na životní prostředí:

Informační společnost

Projekt je zaměřen především na rozvoj informační společnosti?:

Projekt má pozitivní dopad na rozvoj informační společnosti?:

Projekt je z hlediska vlivu na rozvoj informační společnosti neutrální?:

Popis a zdůvodnění vlivu na informační společnost:

Místní iniciativy

Projekt je soustředěn hlavně na rozvoj místních iniciativ?:

Projekt má pozitivní dopad na rozvoj místních iniciativ?:

Projekt je z hlediska rozvoje místních iniciativ neutrální?:

Popis a zdůvodnění vlivu na rozvoj místních iniciativ:

14. Politiky Evropského Společenství

Veřejná podpora žadatele

Byl jste příjemcem veřejné podpory de minimis?:

Souhrnná výše přijaté veřejné podpory de minimis za poslední 3 roky:

Veřejné zakázky

Budou v rámci projektu vyhlášena výběrová řízení?:

Popis výběrových řízení:

Popis výběrového řízení	Předpokládaná cena (v Kč)

15. Další projekty a žádosti o podporu z veřejných zdrojů

Realizujete v současné době ještě jiné projekty?:

Popis projektů:

Název projektu	Datum poskytnutí podpory	Rozpočet projektu (v Kč)	Zdroje

Předložili jste nebo předložíte v tomto roce další žádosti o poskytnutí podpory?:

Popis žádostí:

Název žádosti	Částka (v Kč)	Zdroje

Vazba projektu na jiné programy financované ze strukturálních fondů EU:

Prohlášení žadatele

Já, níže podepsaný(á) :

1. Uvádím všechny dosavadní čerpané nebo přiznané formy veřejné podpory malého rozsahu (podpora de minimis) a jejich úhrnnou výši za období posledních tří let .
2. Prohlašuji, že na majetek subjektu nebyl prohlášen konkurs, nebylo potvrzeno nucené vyrovnání, ani nebyl zamítnut návrh na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku, není proti němu veden výkon rozhodnutí, není v úpadku nebo v likvidaci dle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání v platném znění.
3. Prohlašuji, že subjekt má zajištěny vlastní prostředky na realizaci projektu (platí pouze v případě finanční spoluúčasti žadatele).
4. Souhlasím s uveřejněním dat této žádosti v systému MSSF-Central a na webových stránkách MSSF.
5. Prohlašuji, že nepředkládám současně analogický projekt do Společného regionálního operačního programu (SROP) v rámci opatření 3.2 (platí pouze pro žadatele, předkládající projekt v opatření 2.1, 2.2).
6. Prohlašuji, že informace uvedené v této žádosti jsou pravdivé.

.....
jméno žadatele (statutárního zástupce)

.....
funkce v organizaci

.....
datum a místo

.....
podpis žadatele
a razítko